

Останній потяг Андрія Собковського

Цілий тиждень батьки не знали, що трапилося з їхнім сином

Господь Бог дарував йому гарну вроду і високий зріст, добре серце і невимовно жорстоке випробування долі. Бо у двадцять років залишився без обох ніг – це страшно несправедливо. Тепер він уже не поганяє м'яча на футбольному полі, не «вжарить» польку в клубі, не збігає на ставок покупатися-порибалити, не піде з дідом Славіком по гриби... Багато-багато чого не зробить... А попереду в нього була замріяна радість життя, та однієї миті все обірвалося на живому. Свій останній рейс випускник Козятинського вищого професійного училища Андрій Собковський провів не наяву, а на війні. Провів у вічність, бо ніколи вже пасажири потягів Київ-Ужгород, Київ-Херсон і Київ-Чернівці не зустрінуть в дорозі такого ввічливого провідника пасажирських вагонів.

8 стор.

Пишаюсь нашим аграрієм Дмитром Сагалатим

Вітання Збройним Силам України від ТОВ Урожай-С від очільника аграрного підприємства - Сагалатого Дмитра Васильовича!

Друзі, такі подарунки не вперше, це щоденна праця і допомога ЗСУ!

2022 рік - два вантажні автомобілі («Камаз» та «Газ-53»). Цьогоріч - два сучасні, гарно оснащені, «підігнані» під потреби військових, які вже працюють на ЗСУ!

Друзі, давайте не просто вітати картинками і піснями, а працювати щоденно, невпинно, хто як може і чим може допомагати безвідмовно разом до Перемоги!

Пишаюсь нашим аграрієм, справжнім патріотом, порядною і добросердечною людиною Дмитром Сагалатим, його родиною і командою!

Вдячність і шана! Дякуємо захисникам і захисницям!

Людмила ЛІТВІНОВА
село Біляни, Чернівецька громада

Шановні наші читачі!

Продовжується передплата на 2024 рік. Передплатити «Вінниччину» можна за онлайн-передплатою, у будь-якому відділенні Укрпошти, у листоноші та в редакції газети

1 міс.	3 міс.	6 міс.	12 міс.
63,00 грн	189,00 грн	378,00 грн	756,00 грн

З питань реклами
звертайтесь
за телефоном
066-895-30-93

Анна Лаврик – у спілці журналістів

Сталося те, що мало статися – відому волонтерку з міста Могилів-Подільський Анну Олексіївну Лаврик прийняли до когорти журналістів Вінниччини у лавах Національної спілки. Це – своєрідний підсумок творчої співпраці газети «Вінничина» з активною дописувачкою. Починаючи з 4 січня 2023 року і до цього випуску, вона підготувала і надрукувала на її сторінках понад шістдесят матеріалів на злободенну тему захисту України від російських окупантів.

Її публікації вирізняються високопатріотичним спрямуванням, оперативністю подачі, глибиною змісту і неупередженим поглядом на події. Свої розповіді вона доповнює власними світлинами з місця зустрічей з помічниками-волонтерами та воїнами на фронти.

Як зазначив у рекомендації до вступу у спілку журналістів член НСЖУ, член НСПУ, заслужений вчитель України Микола Крижанівський, «Анна прийшла, а радше, вівралася в журналістику на хвилі волонтерського руху. Маючи чималий досвід по допомозі нашим бійцям, вона в повній силі висвітлює цю роботу на читацький загал і відверто говорить про цю непросту діяльність активного прошарку суспільства. У її матеріалах можна знайти ширі слова вдячності як безпосередньо бійців, так і численних благодійників, з котрими працює відомий в Україні Могилів-Подільський волонтерський бойовий козацький екіпаж у складі Анни Лаврик, Володимира Пунька та Сергія Стангріта. Цілий рік з номера в номер «Вінничина» друкує її «живі» матеріали з місця подій. Це говорить про дуже потрібний і реальний її внесок у літопис краю. Це – розповіді не про себе, а про тих людей, котрим потрібна допомога, котрі допомагають нашій українській армії...».

Анна є відома громадська діячка. Має звання полковник Українського козацтва і нагороджена орденом Покрови Пресвятої Богородиці та іншими козацькими відзнаками. На фронті захищають Україну її син Юрій та чоловік Олег, з яким, до речі, познайомилася під час відрядження на передову.

– Волонтерство – це безкорислива робота, і я перебуваю в цьому стані з 2014 року й дотепер, – каже Анна Лаврик. – Працювала я працюю не задля того, щоб бути відомою, не задля нагород, а задля того, щоб бути корисною нашому українському суспільству та українській армії. Моя волонтерська робота всі ці роки йшла від усієї душі і серця – за покликом. Я себе тут знайшла! Це – мое!

Навіть дітки знають мене як єдину жінку-волонтерку з нашого міста, котра їздить з гуманітарною допомогою на фронт зі своїм екіпажем Володимиром Пуньком та Сергієм Стангрітом.

Моя творча діяльність в соцмережі була помічена власкором «Вінничини» Віктором Зеленюком, який по-

сприяв публікації в газеті 62-х моїх статей-звітів, а новим поштовхом для подальшої активної роботи стало визнання на рівні спілки журналістів.

Голова обласної організації Василь Миколайович Паламарчук вручив мені посвідчення членкині спілки і привітав зі вступом до неї. Я пережила в той момент неймовірні відчуття. Адже, розпочинаючи свою громадську діяльність, я ніколи не думала про це, а піkulувалася лише про наших захисників, про те, як і чим їм допомогти, коли вони цього потребували.

Я звичайна українка, мама трьох дітей і двох онуків, яка любить свою країну і готова також стати на її захист не лише на словах, не тільки піром та поїздками з гумдопомогами на передову, а й на ділі, якщо прийде такий час. Та вірю в наших захисників і знаю, що ми обов'язково переможемо! За все вдячна кожній людині, яка мене підтримує і дає цей стимул триматися і йти вперед!

– Я гордий тим, що ряди нашої творчої спілки поповнила така бойова активістка-волонтерка, як Анна Лаврик, – сказав у свою чергу Василь Паламарчук. – Відрадно, що у час світоглядної війни із віковічним ворогом на сторінках української преси з'являються яскраві матеріали про непросте злободіння, зокрема, висвітлення для читацького загалу проблем наших вояків, котрі нині боронять Незалежність Вітчизни. Таким яскравим прикладом служить публіцистика Анни Лаврик на шпальтах обласної газети «Вінничина».

Зি�чу її здоров'я козацького й невичерпного натхнення на ниві громадської й творчої діяльності! Разом до перемоги!

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Знов у жалобі Брацлавська громада

«Навічно до лав Небесного війська доєднається Мельник Сергій Миколайович, 8 березня 1981 року народження, житель смт Брацлав», – повідомили на сторінці Тульчинської районної адміністрації.

Солдат Сергій Мельник служив у мінометному взводі роти оперативного призначення (на бронетранспортерах) батальйону оперативного призначення.

Наш земляк загинув 2 грудня 2023 року під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Вербове Запорізької області в результаті скидання з ворожого БПЛА осколкового боєприпасу.

«У цей важкий час Тульчинська районна військова адміністрація розділяє горе родини, приносимо щирі співчуття з приводу загибелі захисника. Нехай опіка Всешишно-

го полегшивши гіркоту втрати найдорожчої для вас людини, а слова підтримки допоможуть перенести родинне горе», – зазначили в Тульчинській РДА.

Назару Лютому було лише дев'ятнадцять

Жмеринська громада востаннє зустріла та назавжди попрощалась зі своїм славним сином-патріотом Назаром Лютим, який віддав життя за свободу, незалежність та територіальну цілісність України, майбутнє усіх українців.

Невимовний сум та безмежна скорбота наповнили цього дня усю громаду. На колінах вшановували 19-річного Героя та його подвиг вдячні земляки, встеляючи вулиці Жмеринки квітами.

Назар народився уже в незалежній Україні та, попри зовсім юний вік, у свої 18 років, розумів, що Пемога над ворогом залежить від кожного українця, тому в перші дні війни виявив бажання стати на захист рідної землі. Підписав контракт та став до лав десантно-штурмових військ ЗСУ.

Вольовий, цілеспрямований, працевлюбний та завжди готовий прийти на допомогу і надати необхідну підтримку. Таким Назар був у мирному житті, таким знали його і побратими, з якими воювали у складі 95-ї бригади ДШВ. В найгарячіших точках Донеччини та Луганщини він проявив себе як надійний товариш, який завжди підставив плече допомоги.

У 19-річного Назара Лютого по-переду було ціле життя, але жорстокий та підступний ворог переврав всі мрії воїна, всі надії та спо-

дівання... Загинув наш земляк 31 липня на Луганщині внаслідок ракітського артобстрілу.

Довгий час рідні та близькі вірили в диво, адже з кінця липня Назар вважався безвісти зниклим, але 24 листопада було офіційно встановлено загибель воїна.

Поховали юного захисника Назара Лютого з військовими почестями на Алеї Героїв у Жмеринці. Світлий спомин про Героя завжди житиме у серцях жителів Жмеринської громади, а його подвиг буде вписаний в історію нашої держави.

За інформацією Жмеринської міськради

Юний воїн, похований двічі...

У Жмеринці 4 грудня відбулось дозахоронення останків тіла загиблого Героя – старшого сержанта окремого загону спеціального призначення «Азов» Національної гвардії України Станіслава Джури-Соколовського.

Із перших днів широкомасштабного російського вторгнення він боронив Україну. Станіславу було лише 23 роки, коли він загинув у Маріуполі внаслідок ворожого мінометного обстрілу, зазнавши ненасмінних із життям поранень 9 квітня 2022 року.

«Немає більшої любові від любові того, хто віддає за біжніх своє життя. Ми мусимо пам'ятати та вшановувати подвиг кожного Героя, який на полі бою віддав своє життя за віру, народ і Батьківщину», – зазначив священик Сергій Мельник під час зібрання на Алеї

Героїв, де жмеринчани і побратими зібрались, аби вшанувати пам'ять воїна Станіслава Джури-Соколовського.

У жалобі – небо і земля...

П'яте грудня назавжди буде вкарбоване у літопис історії сіл Тростянець і Гонорівка як жалобна дата, як символ мужності і відваги. Навіть сонце цього дня сходило в обрамленні чорних хмар, в жалобі за невідворотною втратою.

Село сколихнула ця страшна звістка – сьогодні проводжатимуть в останню дорогу односельчанина Віталія Романюка, 1976 р.н., командира стрілецького взводу, який загинув на Донеччині, захищаючи честь і незалежність рідної землі.

Це загострене почуття честі, справедливості, мабуть, передалось Віталію на генному рівні. Адже його дідусь по материнській лінії

стричку, батьки ж обое на роботах. От і довелось забавляти малу.

Тепер молодша сестра Маруся гіркими слізами поливала домовину із тілом брата. Це тільки інколи здається, що рідні нам не болять повсякчас. Болять. І це може відчути той, хто їх втрачав... Відкриваючи жалобний мітинг, сільський староста Сергій Бойко сказав, що сьогодні Віталій Дмитрович Романюк повернувся у рідне село назавжди. Повернувшись справжнім Героєм.

Із слізами на очах висловив сердечні, щирі співчуття рідним, близьким, всім односельцям від себе особисто і міської влади Ям-

литів наших воїнів – і живих, і погиблих, і тих, хто в статусі зниклих безвісти, закликав настоятель Тростянецького Свято-Покровського храму отець Віталій.

Завершився мітинг, і жалобна процесія рушила до сільського кладовища, де знайшли свій одвічний спочинок батьки Віталія – Дмитро і Надія.

Краяли серця звуки оркестру, і враз до цієї жалобної симфонії долучився гелігіт гусей. Ключ із 12 птахів летів із заходу, десь із Хмельниччини – малої батьківщини Дмитра – Віталієвого батька.

Старі люди помітили це як добрий знак, що батьки вже зустріли душу сина – і оплакали, і прихистили.

Душу, на яку за останніх два роки випало стільки випробувань, що вистачило б на сотні людських життів.

Свого часу поет Борис Олійник устами Всеблагого сказав про покоління Віталієвого діда: «Ти відчини йому ворота, Петре! І спраглого до раю запроси. Він на землі зазнав такого пекла, що я його простиш на всі часи...»

А тепер уже і про онука – вірного сина своєї землі.

Раїса НІКОНОВА,
кор. журналу «Соціальний захист»
Ямпільська громада

Вінниця прощалася з Героями

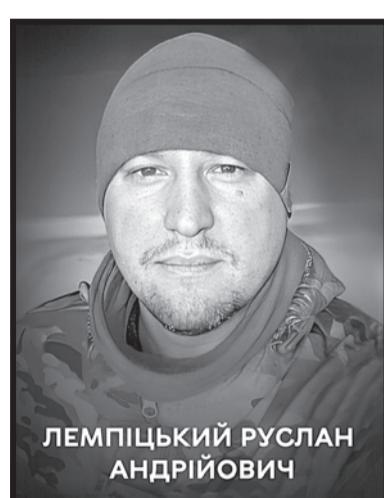
У Вінницькій громаді 9 грудня проводжали в останню путь двох героїчних захисників: Руслана Лемпіцького та Яноша Подуфальського. Про це повідомила Вінницька міська рада.

Захисник «Азовсталі» Руслан Андрійович Лемпіцький народився 25 вересня 1982 р. у Вінниці. Навчався у школі №10, вступив до Вишого професійного училища №4, отримав диплом бухгалтера. Після служби в армії повернувся до навчання, вступив до технікуму харчових технологій, став юристом.

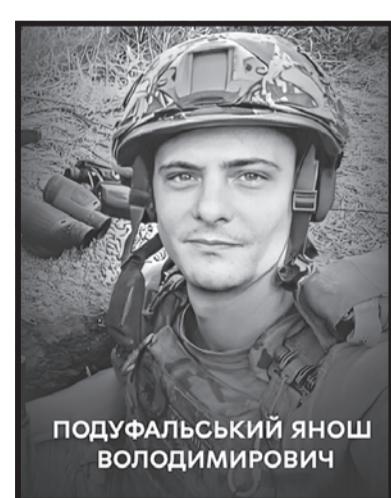
У 2015 р. Руслан Лемпіцький добровільно вступив до лав полку «Азов». Брав участь у багатьох боях на Донеччині та Луганщині, зокрема й на Світлодарській дузі.

Отримав звання штаб-сержанта 3-ї окремої штурмової бригади спеціального призначення полку «Азов». На початку повномасштабного вторгнення захищав Маріуполь. Загинув під час оборони «Азовсталі». Без батька залишились двоє неповнолітніх дітей.

Посмертно нагороджений ор-

ЛЕМПІЦЬКИЙ РУСЛАН
АНДРІЙОВИЧ

ПОДУФАЛЬСЬКИЙ ЯНОШ
ВОЛОДИМИРОВИЧ

фонт. Рік мужньо боронив Україну від окупантів, проте життя захисника обірвалося 4 грудня 2023 року.

Янош Подуфальський загинув у Краматорському районі Донецької області. Йому було лише 28 років.

Обох воїнів поховано на Алеї Слави Сабарівського кладовища.

Вічна пам'ять Героям! Щирі співчуття їхнім рідним і близьким.

В Оратівській громаді з 26 старостинських округів залишили... шість

Останнім часом побільшало звертань до корпункту і редакції «Вінниччини» з центру і сіл цієї громади. Усяких звертань...

Для початку зауважимо, що вона складає практично весь колишній Оратівський район, за винятком двох сіл однієї найвіддаленішої сільради. Тобто - Очіткова і Люлинець, які ще під час першого добровільного об'єднання громад опинилися у Росошанській ОТГ колишнього Липовецького району, а потім уже разом з нею - у Липовецькій територіальній громаді.

Що ж стосується Оратівського району, то там свого часу перестали з відновленням сільрад. Ось і вийшло, що разом з тритисячним за кількістю населення центром Оратовом у 26-ти старостинських округах нараховувалось за крайніми підрахунками менше 19 тисяч населення. Небагато, скажемо прямо.

Колишня очільниця селищної ради Галина Лошак не упускала на годі, висловлюючись ворожкою мовою, «за казъонний щот» задобряти сільських старост, серед яких вистачало «підсобників» її перемоги на виборах. Розрахунок був простим: такі в разі стимулування - і в майбутньому «рватимуть посторонки» за її кандидатуру.

Що не так робила Г. Лошак на своїй посаді, «Вінниччина» розповідала неодноразово. Численні проекти й різкий поділ жителів громади на «своїх» і «чужих» привели до того, що депутати рішенням сесії наприкінці цьогорічного червня позбавили її крісла. Згідно з

чинним законодавством обов'язки селищного голови почала виконувати секретар Леся Ларіонова. Ясна річ, цей факт теж був сприйнятий оратівчанами без особливо-го захоплення, бо її чоловік підо-зрюється в отриманні хабаря. Не додавало прихильності людей і те, що жінка активно відвідувала церкву фактично московську, ціну якій в Україні більшість наших громадян уже знає. Втім, поступово згадане вище бурхливе розтринкування грошей почали пригальмо-вувати, старости вже отримували платню скромнішу, тим паче за умов війни з кожним прожитим місяцем коштів у бюджеті ставало менше, що вимагало пошуків ка-рдиналних змін.

Вирішили в громаді ліквідувати два десятки наявних старостинських округів, залишили всього шість і до кожного з них приєднані решту навколошніх сіл. У результаті місцевими «міністоляціями» стали: Скоморошки, Новоживотів, Рожична, Балабанівка, Оратів (станція), Чагів. А в тих двадцяти селах вводять посади головних спеціалістів з іменними печатками, але скромнішими зарплатами, ніж у старост. Що стосувалось фактично технічних посад діловодів, то вони також скорочувались. У залежності від ситуації в кожному конкретному випадку на нові посади підбирали людей переважно або з вчорашніх старост, або з діловодів. Аналіз показав, що до того ці дві людини в невеликому селі не завжди мали що робити, або не мали засобів для виконання невідкладних

завдань, перетворившись у своєрідних «жебраків» по місцевих сільгospформуваннях.

Крім того, тепер уводиться по селах посада працівника з благоустрою, яка раніше була далеко не скрізь, та її здебільшого тимчасово. Тобто нинішній староста може вже одночасно зібрати всіх підпорядкованих собі цих працівників і виконувати ширший обсяг важливіших робіт. Таким чином, зменшується число керівників, прибавляється кількість людей, які зайняті конкретною роботою і відчутно зменшується навантаження на зарплатну відомість.

Тепер появиться можливість більше допомагати ЗСУ, бо обстановка у світі вже така, що без цього нам не здолати окупантів. Тому оратівські депутати вивчають можливості реалізовувати це в рамках чинного законодавства і зробити все, аби жодна гривня не потрапила до рук шахраїв, яких вистачає у нас повсюди.

Здавалося б, треба аплодувати оратівчанам, вивчати й поширювати їхній досвід. Але в нас ніяк не можуть без ложки, а то й цілої ба-дьгюто...

Якщо висловити свою суб'єктивну думку про вітчизняне законодавство, за яким у разі відсутності селищного голови його обов'язки виконує секретар, то це дещо дивно. Но навіть справна у веденні діловодства людина може бути далеко від адміністрування, зовсім без досвіду керування на такому рівні. Подібна ситуація виникла і в Оратові.

Оскільки Леся Ларіонова вперше обрана на посаду секретаря і на неї звалися забагато обов'язків, депутати нинішньої більшості вирішили ввести посаду першого заступника селищного голови. Кого на неї рекомендувати? Незадовго перед тим досягнув пенсійного віку і звільнився із ЗСУ багаторічний попередник Г. Лошак на посаді селищного голови Ігор Барський. Саме йому й дorchили цю посаду.

Одним з важливих завдань на той час був, наприклад, ремонт і введення котельній райлікарні. Чомусь Ігор Іванович з цим якось загадково затягнув. Були й інші «пробуксовування» в роботі. Зате коли поцікавились зарплатою - ого-го-го! Це той випадок, коли чужі гроші все-таки варто рахувати, бо війна в країні! А чому журналісти мають моральне право це робити, трішечки нижче.

Крім окладу й обов'язкових нарахувань за ранг і за вислугу, в нинішніх найвищих посадовців громади зазначена надбавка за виконання особливо важливої роботи, яка часом наближається до 10 тисяч гривень. А тепер порівнямо: наприклад, після так званого роздержавлення преси і з початком війни лише ця одна, «особливо важлива», надбавка перевищує заробіток більшості газетярів України! Але й на цьому «законне обдаровування» оратівських чиновників не завершується. Спершу по 50 відсотків посадового окладу премія, а наступного місяця - усі 100 відсотків! Вже й нарахували чоловікові за вересень загалом аж 40 тисяч гривень.

Микола КАВУН

Село Лозова освітлено вуличними ліхтарями

Відтепер у темну пору доби село Лозова Шаргородської територіальної громади освітлюватиметься. Про це повідомив у соцмережі міський голова Володимир Барецький.

Вздовж центральної вулиці села Лозова протяжністю 2,7 км встановлено 39 вуличних LED-ліхтарів. Перевагу надано сучасним технологіям. Це означає, що освітлення в населеному пункті буде не тільки якісним, а й енергозберігаючим.

Світло в нічний час дасть можливість подбати про безпеку для життя й здоров'я лозівчан, а також полегшить рух транспорту.

Зраза відповідно до потреб в окремих селах Шаргородської ТГ ремонтуємо чи частково відновлюємо дорожнє покриття, налаштовуємо водопостачання, встановлюємо освітлення тощо. У сьогоднішніх реаліях це дается нелегко. Звичайно, там, де є дієві господарники та ініціатива людей, завдяки нашим спільним зусиллям вдається зробити більше. Так було і в Лозовій.

До важливої справи щодо забезпечення мешканців села якісним вуличним освітленням долучились

місцеві меценати: ФГ «Хлібороб», ТОВ «Лозова Агропрогрес», ФГ «Врожайн», ПП «Петамил», ФГ «ДІМ», ФГ «Урожай», ФГ «Лозова-Агро», Олександр Шевчук, Віктор Бак, Володимир Бажан, Василь Корпалюк та інші.

Спільна робота, як завжди, дала гарний результат - ще в одному маленькому селі Шаргородщини стає світліше.

Найближчим часом така робота проводитиметься в селі Теклівка.

P.S. Таке повідомлення не може залишитись непоміченим. Приємно, що люди гуртується і, як можуть, разом вирішують соціальні проблеми. Та на противагу їм є населені пункти, де з величими потугами ще до війни провели лінії освітлення вулиць, але вони не використовуються за призначенням. Спочатку керівники громад говорили про світломаскування, а тепер - списують на економію коштів. Хоча у містах і великих селищах на вулицях ліхтарі лінії працюють.

Отак і живемо в умовах війни. Воно наче якось світлішає на душі, коли ліхтарі пробивають темінь ночі.

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Комунальники Крижопільської територіальної громади продемонстрували свої можливості та вміння без зайих витрат, залучаючи оновлену дорожню техніку, виконувати роботи з поточного ямкового ремонту дорожнього покриття комунальних доріг селища Крижопіль та сіл громади.

Так, завдяки рішенню депутатів Крижопільської селищної ради, які додатково виділили кошти для виконання Программи ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення і доріг комунальної форми власності Крижопільської територіальної громади, в останні погожі осінні дні працівникам Комунального підприємства «Крижопільблагоустрій» вдалося здійснити ямковий ремонт

Поремонтували і розширили дороги

дорожнього покриття вулиць Малишка, Вишнівська, Поштова, Андрія М'ястківського, Степана Руданського, Черновола, також укріплення узбіччя на вул. Чабанюка, досить якісно виконати профілювання з розширенням дорожнього полотна на вул. Південній, підсипання та профілювання доріг у селі Голубече.

«Дякуємо учасникам робіт, а саме: працівникам КП «Крижопільблагоустрій», ТОВ «Сокіл», ТОВ СКХ «Вінницька промислова група» та МКСП «Шляхбуд» (надали благодійну допомогу - 55 тонн щебеню), які, незважаючи на зниження температури повітря, успішно виконали всі позапланові роботи», - зазначили на офіційній сторінці Крижопільської селищної ради.

У кожного з нас своя важлива місія

Цьогоріч святий Миколай в Україну завітав раніше. І у зв'язку з цією чудодійною подією учні та педагогічний колектив ліцею №3 міста Могилів-Подільського на чолі з директором Оленою Гейко та заступником директора з виховної роботи Ліаною Жарською створили невеличку атмосферу свята, але з конкретною ціллю порадувати наших захисників. Був запрошений наш волонтерський бойовий козацький екіпаж на цей шкільній захід. Все дійство відбувалося в одному класі, аби не привертати надмірну увагу. Адже ми усі розуміємо, що воєнний час і з метою безпеки скупчення людей в одному місці наразі не варто робити. І можемо поплатитися дуже сильно. А ми маємо берегтися. Але й свято у дітіочек не хочеться відбирасти, тим паче, що кожен бажає, щоб настала швидше наша перемога над ворогом. І для цого старанно докладають своїх зусиль.

У школі була зроблена скринька під назвою «Волонтери святого Миколая (для ЗСУ)». І всі бажаючі могли в неї вкинути свій донації. Таким чином було зібрано 15200 грн. «На ці кошти, — вчителі сказали, — можемо придбати на наш розсуд те,

що необхідно для наших воїнів». А потреб, як ми знаємо, завжди багато, і їх закривати потрібно спільними зусиллями — і помічників і волонтерів, тобто хто чим може. Хто має можливість донатити на українську армію, а хто може доставити в «тарячі» точки все, що замовлено бійцями. У кожного з нас своя важлива місія, яка однозначно призведе до нашої перемоги.

Дітки дуже файно виступили, і по їхніх оченятах було видно, що хочуть, як і дорослі, перемоги і миру. І ті дітки, у кого батьки або брати на війні, мріють, щоб вони якнайшвидше повернулися додому живими та неушкодженими. Понуття переповнювали і душу, і серце після почутого, побаченого і зробленого нашими українськими дітьми. Дух спирає від відчуття гордості та погави за наших дітей. Які зростають патріоти! Які мудрі не по роках діти! Війна, на жаль, робить дуже швидко малих дорослими. Вони бали ще у ляльки гратали, а тут думки про те, як врятувати захисників і як допомогти вояїнам повернутися вцілілими з фронту додому. Захопленню нашим підростаючим поколінням немає меж. Дітки — це май-

бутнє України, а ми спостерігаємо, що це майбутнє здійснить все, щоб Україна ними пишалася.

Сльози на очах виступають у нас, коли знаємо, що в чиєму родину війна принесла горе. Це непоправна втратя, яку ніким не замінить. Знаємо сім', в яких був єдиний син і більше дітей немає, то клубок у горлі стає від цього... І бо ти не знаєш, як допомогти цій родині і як підтримати в таку важку мить. Нам своїх українців шкода так, що словами не передати. Аби була можливість у нас закрити небо і кожного воїна, то ми би це зробили залюбки. І війну б давно завершили, щоб невинні діти не проливали свою кров.

Це потрібно бути Янголами з крилами, щоб всі крила розправити і злетіти над країною та закрити все собою. Як це вчинити? Як? Отож ми живемо не в казці, де добро перемагає зло легко, а в реальному житті, де зло зупиняється надзвичайно складно. Зло — це росія. Проте ми переможемо і не здаємося! Бо правда на нашому боці. З нами Бог і з нами ЗСУ! А це означає, що ми переможемо! Ми в це віримо і продовжуємо творити благі справи разом із нашими помічниками, а не відкладати на

на особистому досвіді, як ніхто інший!

Користуючись нагодою, наш волонтерський бойовий козацький екіпаж і всі, хто знайомий з нашим колегою-волонтером Володимиром Пуньком, то ми всією командою щиро вітаємо його з народженням онучки, яка з'явилася на світ 10 грудня 2023 року. У воєнний час дати життя новій українці, заплатити на небі ще одну яскраву зірку — це знак того, що ми відродимося і ми переможемо ворога, що наших людей не залякати, не зламати і не знищити. Наші українські жінки найкращі, тому що розуміють, що потрібно поповнювати генофонд країни тепер, а не відкладати на

потім. Бо потім може і не настати... Бажаємо новонародженній українці і її батькам Наталії та Віталію Руценкам здоров'я, щастя і нашої спільнії перемоги.

«П'ятизірковий» дідуся та всі помічники саме працюють у напрямку наближення нашої перемоги. Переможемо!

Наша броня — це донати від наших благодійників. Наша зброя — це кожна ваша гривня! Разом ми сила! З Україною у наших патріотичних серцях!

З повагою і вірою в нашу перемогу, ваші військові волонтери Анна ЛАВРИК, Володимир ПУНЬКО, Сергій СТАНГРІТ
м. Могилів-Подільський

День чудес «Карамельної банди»

Минулої неділі першою до нас завітала неймовірна, незламна мама нашого небесного Героя Наталія Ліпець. Про цю приемну і доброзичливу жінку я можу говорити годинами і тільки хорошо! Пані Наталія, як завжди, завітала не з порожніми руками, а з донатом!

В свою чергу ми передали брекет-вишиванку від сімейної майстерні «Патріотичні брелоочки».

Вишиванка — це наш національний оберіг! Нехай він оберігає Вас від всіх бід, а Ваш рідний Янгол посміхається з хмаринок!

Також нашими почесними гостями були незламні захисники, яким діти збиралі гроші на авто і дрон: В'ячеслав Німой, Сергій Пшук та Дмитро Пантелеїчук. Дякую вам, що ви знайшли час і підтримали нас! Діти не завжди проявляють свої емоції, але вони цінують вашу увагу! Дякую за смачну каву — ви зігрівали нас не тільки обіймами! Дякую за цукерки для мене і дітей! Радості просто через край! Також кожен захисник отримав оберіг-вишиванку! Дякую Вікусі, донечці Славіка, яка разом із «солдатками діткамі» збирала гроші! Люблю тебе!

Окремо хочу подякувати своїм колегам Юлії Алерчиковій, Світлані Дрозд і Вадиму Степано-

ву. Ви не уявляєте, як це цінно!!! Як приемно казати команді: «А це мої колеги!» Обіймаю вас! Я просто нереально кругезні!!!

Дякую Тетяні Андрющук, яка приемно здивувала знайомством зі своєю мамою! Дуже приемно!

Ну і на завершення дня «вау», зустріч з неймовірною Ясеною! Міцні обійми і щира радість! Дякую, що ти завжди підтримуєш! Радію, що нарешті обійняла!

Дякую тим, хто підходив і казав: «Я знаю, на що збір, я читав(ла)». Дякую тим, хто не проходить позв, а долучається до збору. Деко дивує, чому ми відкриваємо скрипку і дістаємо гроші?

По-перше, ми даємо решту! Тому що кожен товар має свою ціну і ми завжди віддаємо решту, інше питання, що не всі її забирають

По-друге, ми міняємо гроші на купюри більшого номіналу, щоб потім не стояти довго біля терміналу.

По-третє, все, що їдять наші діти і ми так само купляємо! І по тих самих цінах!

Ще раз дякую кожному, хто завжди підтримує і не проходить позв! Це дійсно необхідно! Хлопці цінують це, повірте!

Анна КАРАМЕЛЬКА
м. Жмеринка

Марафон добрих справ

ДПТНЗ «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг» з початку війни започаткувало «Волонтерський марафон добрих справ»!

З березня 2022 року співробітники та учні навчального закладу активно допомагають фронту та наших захисників

Автослюсарі, кухарі-кондитери, кравці-закрійники та всі педагоги об'єднані заради перемоги і продовжують працювати.

В рамках марафону в закладі проводиться такі акції: «Дякуємо за захист», «Щедрий вівторок», «Повертайтесь живими!», «Великодній кошик», «Вірю в ЗСУ», «Подаруй воїнам світло», «Ворогам кришка» «Консерваторія Вінниця», «Лист воїні», Плели маскувальні сітки, автослюсарі виготовляють противомобільні юкаки.

Щочетверга кухарі випікають хліб та солодощі для воїнів ЗСУ та поранених, що перебувають наразі у Вінницькому шпиталі.

Кравці-закрійники ініціювали пошиття необхідних для захисників речей. Всі, хто вмів хоч трохи шити, сіли за машинки. Починали з балаклав,

сумок, футболок. За півтора року пошило:

- 200 балаклав;
- 100 сумок;
- 1000 футболок, трикотажних з довгими та короткими рукавами, а також теплих зимових;
- нижню білизну - понад 700 труси;
- 200 шкарпеток.

Перукарі училища постійно обслуговують військовослужбовців, що перебувають на лікуванні у військовому шпиталі.

Загальними зусиллями викладацького та учнівського складу збирали кошти на необхідну допомогу:

25 тис. грн зібрали та витратили на ремонт автомобілів для воїнів;

10 тис. грн перерахували на БФ «Подільська громада», який займається волонтерською діяльністю;

До Нового року Вінницьке вище професійне училище сфери послуг готує гостини для 95-ї окремої десантно-штурмової бригади.

В закладі є гарна традиція — проводити майстер-класи з виготовлення оберігів — сердечка та ангелочки для військових.

Ці обереги прикріплюють до пакетів з одягом, який передають на фронт. В знак вдячності захисники діляться своїми світлинами з виготовленими оберегами.

З молитвою та любов'ю колектив та учні училища печуть, шиють та виготовляють вироби для наших захисників. Аби тепло сердець зігрівало їх через рукотворні вироби.

Віримо в ЗСУ. Наближаймо перемогу разом!

Майбутнє громади творитиме молодь

У Козятинській міській раді з нагоди Дня місцевого самоврядування відбулася зустріч із лідерами шкільного самоврядування. З молоддю працювали голова громади Тетяна Єрмолаєва, секретар міської ради Ірина Репало, фахівці головних структур виконавчих органів, представники громадських організацій. Метою зустрічі було ознайомлення молоді з принципами роботи місцевого самоврядування та залучення до активної участі у житті громади.

Спочатку учасники отримали теоретичні знання про структуру, повноваження та обов'язки місцевої влади, основні функції, стратегію розвитку. Дізналися, як обираються депутати та секретар міської ради, як відбувається сесія, голосування тощо.

Після теоретичної частини старшокласники були розділені на чотири групи, кожна з яких отримала завдання: створити власну

уювну громаду, враховуючи її розташування, особливості території та кількості населення.

Діти з ентузіазмом взялися за роботу. Вони дискутували, якою буде їхня громада, які будуть її основні проблеми та пріоритети розвитку...

Після обговорення проектів була організована екскурсія міською радою, де учні могли відчути себе в ролі міського голови, посадових осіб та керівників.

«Вважаю, що такі зустрічі з молоддю є важливими для розвитку місцевого самоврядування. Вони допомагають молодому поколінню краще зрозуміти, як працює місцева влада і як вони можуть брати участь у її діяльності. Упевнена, що ці діти в майбутньому стануть активними громадянами та будуть брати участь у розвитку своєї громади. Дякую молоді за енергію, зацікавленість та щирість», — зазначила Тетяна Єрмолаєва.

У Вінниці голів ОСББ попросили сприяти мобілізації

Голів Організації співвласників багатоквартирних будинків у Вінниці просять активно сприяти врученням повісток військовозобов'язаним і їхньому прибутию за викликом до ТЦК та СП. Про це повідомив відділ з розвитку ОСББ Вінницької міськради.

Відповідний лист надійшов від міськвижонку, в ньому заступник Вінницького міського голови Сергій Тимошук звернувся до голів правління ОСББ з проханням щодо всебічного сприяння працівникам ТЦК та СП у врученні повісток військовозобов'язаним та їх прибутию за викликом.

Такого сприяння від ОСББ очікують, посилаючись на закони «Про військовий обов'язок і військову службу», зміни до Порядку про підготовку та проведення призову, затверджений Кабміном Порядок організації та ведення військового обліку і на нещодавній (від 16.11.2023) наказ начальника Вінницького об'єднаного міського територіального центру комплектування та соціальної підтримки. Також ЗМІ повідомили, що схожі рекомендаційні листи від влади отримали голови ОСББ в інших українських містах.

Три проєкти громадських організацій буде підтримано з міського бюджету

Афганістані м. Хмільника та Хмільницького району, сумма фінансової підтримки — 70 тисяч 800 гривень.

Третє місце в рейтингу посіла Хмільницька міська організація ветеранів України (204 бали), сумма фінансової підтримки становитиме 100 тис. 800 гривень.

Отже, комісія запропонувала організатору конкурсного відбору — виконавчому комітету Хмільницької міської ради — укласти зі згаданими громадськими організаціями угоди про співпрацю на 2024 рік.

Фото Хмільницької міської ради

Енергонезалежний ЦНАП обладнали у Війтівецькій громаді

Центр надання адміністративних послуг у селі Качанівка Війтівецької ТГ обладнано сонячними панелями, завдяки цьому ЦНАП зможе працювати незалежно від ситуації в загальній енергосистемі України.

Як розповіла голова Війтівецької сільської ради Станіслав Ядвіжина, проект енергонезалежності адміністративної будівлі Центру надання адміністративних послуг допомогли втілити партнери зі швейцарсько-української Програми EGAP, що виконується Фондом «Східна Європа».

- Головним пріоритетом для нашої громади, як і для більшості громад сьогодні, є забезпечення Збройних Сил України усім необхідним. Витрачати великі кошти на

розвиток громади немає можливості. Незважаючи на те, що ворог нищить нашу інфраструктуру, намагається посіяти паніку, залишивши нас без води, світла, опалення, громада має жити і змушеніша себе захистити, тому шукаємо різні шляхи для забезпечення життєдіяльності й розвитку громади. Одним із таких шляхів є реалізація цього проекту за кошти Євросоюзу, — зазначила Станіслава Ядвіжину, висловивши вдячність іноземним партнерам і всім, хто долучився до цієї важливої справи.

EGAP

Подяка за милосердя

З нагоди Дня місцевого самоврядування та Міжнародного дня волонтера у м. Липовець відбулось урочисте вручення подяк, святкового виступу творчого колективу та юніх талантів.

Подяку від імені громади Липовецького міського голови Віктора Бичкова вручив, зокрема, директору Благодійного фонду «Карітас Вінниця» отцеві Василю Комарницькому — настоятелю місцевої парафії УГКЦ та активному волонтеру.

Як зазначили у міськраді, відзнака вручена за вагому і систематичну соціальну діяльність очолюваного ним БФ «Карітас Вінниця» («Caritas» у перекладі з латини означає милосердя), підтримку громади, вагомий внесок у волонтерську діяльність та активну громадську позицію.

Вірш поета й агронома запав у серця українців

У ньому йдеться про те, що Господь під час цієї війни перебуває на боці України і допомагає тим, хто на фронті й у тилу захищає, рятує, лікує, годує... У першій строфі постає сильний художній образ: Бог одягає камуфляж і разом із українськими воїнами спиняє смертельну рашистську навалу...

Поетичний текст нашого земляка знайшов відгук у серцях українців, його почали поширювати в соцмережах, виконувати у відеороликах, у навчальних закладах, на благодійних концертах. А згодом ці слова було покладено на музiku, з'явилася хороша пісня, яку виконує гурт «Вертеп» із міста Дніпро – музичний колектив, який волонтерить і регулярно виступає перед бійцями на передовій.

*Сьогодні Бог носить «піксель»,
Щоранку шнуре берці
Іходить поперед Війська,
Спиняє навалу смерті.
Сьогодні Бог у халаті,
Зі скальпелем, посивілий,
Виймає з-під серця солдата
Залізо осатаніле.
Сьогодні Бог носить «кіті»
І тягне дріт електричний,
Аби навчалися діти,
До радостей світу звичні.
Сьогодні Бог поле сіє,
Хлібіну до печі садить,
Вселяє в серця надію,
Втішає, голубить, радить...
Дарма в кремлі галатини
На Ньюго, лукаві, кивають:
Сьогодні Бог в Україні.
Дітей Своїх захищає...*

«Вже рік, рік (!!!) як ми шукаємо автора вірша «Сьогодні Бог носить піксель», який гуляє просторами фейсбука. І ім'я автора відоме – Василь Задорожний, але хто ця людина є? Не втримались – написали пісню, і вже вона в студії гаряченька, вже «стоп’ятсот» разів її на фронті заспівали Нашим, вже ж і на концерті її презентували... Сподіваємося на силу фейсбука, і що зможемо

Невдовзі музиканти повідомили, що автора вдалося знайти та отримати від нього схвалений відгук на пісню. Хто ж цей загадковий поет? Василь Костянтинович Задорожний – письменник і «за сумісництвом» агроном із селища Дашив, що на Вінниччині.

Народився він 17 червня 1977 р. в Дашиеві. Цікаво, що двоюрідний прадід пана Василя по матері Дмитро Прилюдок (1918-1987) був журналістом і письменником, професором Київського державного університету, деканом факультету журналістики...

Батько Костянтин Васильович Задорожний теж писав вірші, гарно грав на баяні.

- Він дуже любив як мережати рядками папір, так і мережати ря-

*Ні Архімед, ні Галілей,
Повір, не бачили такого.
Дали нам Воля... так, нічого.
Всяк думав: житимем*

не вбого...

*А Воля – драла від людей.
Вже не парламент, а базар –
Горла безладно в мікрофони,
І недопеченим законом
Розпалює горнило чвар.
До толку люд не доведуть:
Товчуть, як звікли, в ступі воду,
І не питаючися броду,
На інші береги бредуть.
...Немов оновлена земля...
Ta достобіса супостатів,
A гине син і гине мати
Від спраб хохла і москаля.*

У 1998 р. Василь Задорожний закінчив із відзнакою Іллінецький аграрний технікум, здобув-

ла інженером на заводі «Кримський титан», видала кілька своїх збірок. І мою видавала власним коштом, тобто виступила і меценаткою, і редакторкою. Дуже багато дорадила, гарненько допомогла привести мої поетичні «дерева і кущі» в більш божеський вигляд, щоб не були

такі кострубаті. Брала до рук «секатор, не сокиру», як написав я в тому ж вірші... Свого часу, ще до анексії Криму, Єва Помаранченко приїздила сюди, була і в Дашиеві. Вона вже в літах, 1950 року народження, трохи хворіє. Кілька свіжих віршів нещодавно надіслала, продовжуємо спілкуватися...

*Це не Україна: це – Душа!
Вся держава з Мілова ю до Чопа
Всім бандитам дала відкоша,
Й з радістю вітає нас Європа.
«Слава Україні!» –*

весь Майдан

*Наче «Добрий день!»
мовляє звично,
Й щиро «Слава!»
всяк відповіда...*

Ну скажіть,

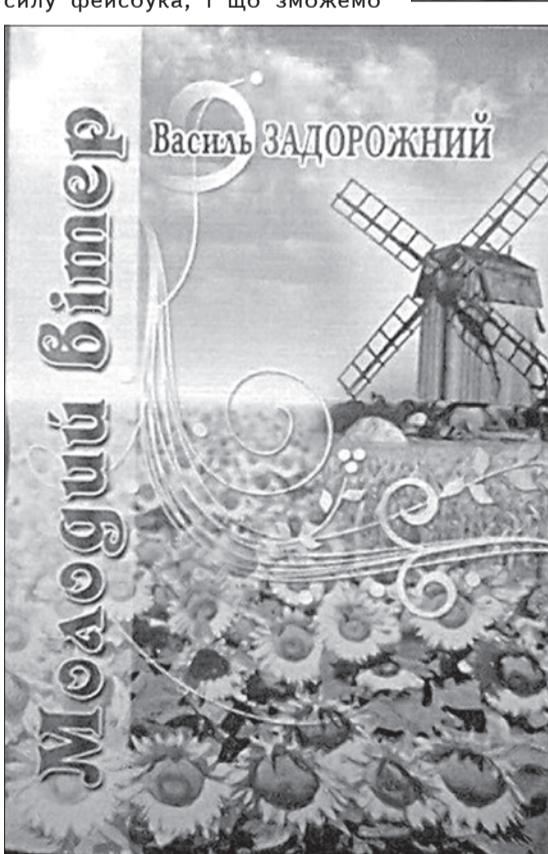
хіба не фантастично?!

Такі слова написав Василь Задорожний під час Помаранчевої революції майже 20 років тому. Адже вірилося, що вже так близько справжня воля і гідне європейське життя без кремлівського впливу та проросійської банди Януковича...

Дашиевський агроном та поет був у Німеччині й Польщі у відрядженнях, на навчаннях для аграріїв, також не раз відвідував Молдову, де мешкають родичі. Скоріше каже, що румунською мовою володіє не дуже досконало, але на побутовому рівні може порозумітися з жителями обох країн, де говорять цією мовою (у Молдові та в Румунії), і не заблудиться на вулицях Кишиніва чи Бухареста.

Можливо, згодом з-під його пера вийдуть і переклади поезій з польської чи румунської, наразі ж мій співрозмовник має у творчому доробку переклад зі шведської мови пісні Стефана Берга «Fangad av en stormvind» («У кохання штурмі»), з якою в 1991 р. перемогла на «Євробаченні» співачка Карола Гегквіст. Цей переклад серед низки авторських віршів пана Василя опубліковано на сайтах «Поетичні майстерні» та «Клуб поезії».

Третя книжка віршів Василя Задорожного видана в Хмельницькому. Що ж стосується його землеробської творчості, то після технікуму Василь іще років десять «шукав себе», а згодом, відгукнувшись на запрошення друга, що зі шкільної партії Сергія Да-

знатись і подякувати автору вірша вже готовою піснею. Простимо наших читачів поширити, аби автор знайшовся серед знайомих наших знайомих», – таке звернення разом із відеозаписом пісні було розміщено на сторінці гурту:

Ось як писав 17-річний підліток у 1994-му, наслідуючи Тараса Шевченка:

ши спеціальність агронома.

- Почав співпрацювати з іллінецькою районною газетою «Трудова слава», в редакції якої працював Ігор Радзіх, чоловік нашої викладачки з технікуму Лариси Захарівни. Завдяки йому подавав свої твори на конкурс «Гранослов», також він включив добірку моїх віршів у книгу про Дашив «Крізь плин віків». А пізніше районна газета запропонувала поїхати на зібрання літературно-мистецького об’єднання імені Василя Стуса, яке організував письменник Василь Кобець.

Так Василь Задорожний опинився в «товаристві Кобця Василя», де отримував цінні творчі поради від старшого й досвідченішого тезки. Також за сприяння Василя Дмитровича друкувався в колективних альманахах (зокрема, «Сторожкові вогні над Божою рікою») і видав збірку «Молодий вітер», редактором якої був В. Д. Кобець...

Знайомство з кримською українською поетесою Євою Помаранченко теж зіграло важливу роль (визначальну, як каже Василь Задорожний) у становленні його як поета.

– Я познайомився з Євою Мартинівною в Києві на Майдані у 2004 році. «Осанна в вишніх Господу за те, що Вас послав мені він на Майдані», – такі слова я тоді присвятив їй у першій же своїй збірочці «Усміхнене сонце», що була видана в Сімферополі у 2006 році. Вона працювала

ченка, прийшов працювати в агрофірму «Дар», що в селі Леухи Дашиевської громади. Довгенько був просто агрономом, а зараз уже головний агроном, бо в агропідприємстві з’явився молодший колега.

- Став працювати агрономом, тому не виходить у вересні, як раніше, за часів Василя Кобця, приїздити на літературне свято до музею-садиби Михайла Коцюбинського – вони припадає на найбільш завантажені дні, коли в агронома роботи по саму зав’язку... У Вінниці буваю хіба що на агротусовках – то одна фірма запросить на конференцію, то інша, також війкджаємо на дні поля, – розповідає Василь Задорожний.

...І знову – сій, плекай,
Вимолю дощ піснями,
Від лиха захищай!.. І в цьому –
суть Буття.
Лишу на чорнім тлі
зеленими рядками

З продовженням роману
про Волю до життя.

А появу пісні на свої слова у виконанні гурту «Вертеп» він називає приємною несподіванкою. «Дякую, я жкайфону! Тримаймо стрій, побратими! Схожа мелодія лунала в моїй голові, коли писалися ці рядки. З нетерпінням чекаю на студійну версію. Особливо радує, що сподобалось саме поціновувачам не максультури, а справжньої музики!», – відгукнувся він на стоянці гурту. До речі, раніше пісні на слова Василя Задорожного писав і місцевий працівник культури – дашивчанин Володимир Пухальський.

Запитую настанок, що ж вирощує поет-агроном на полях агрофірми «Дар». Цікавлюсь також станом озимини на його «авторських рядках».

- Вирощуємо, як агрономи жрутуть, весь джентльменський набір – пшеницю, ріпак, кукурудзу, соняшник, сою. Цього року, звісно, через те, що була дуже сильна осіння посуха, ми сіяли, можна сказати, в пілюку, а сходи отримали досить пізно. Зайшли озимі в зимівлю slabкувати, але сподіваємося, що все-таки вони витримають холоди. Думаю, будемо з хлібом.

Спілкувався
Юрій СЕГЕДА

Чарівник із фотокамерою

У виставковій залі Вінницького літературно-меморіального музею М. Коцюбинського відкрилася персональна фотовиставка «Ретроспектива» Олександра Сергійовича Гордієвича – ветерана фотожурналістики, члена Національних спілок журналістів та фотохудожників України, фотознімки якого облетіли весь світ.

Як повідомили в музеї, в цій експозиції представлено 55 робіт, серед яких значна частина – портрети відомих українських діячів культури та політики, мальовничі міські, зокрема, вінницькі, а також сільські пейзажі, що захоплюють та заворожують з першого погляду.

Олександр Гордієвич відомий також своїми фотоілюстраціями. Загалом автор ілюстрував близько 40 книжок, серед яких варто відзначити фотоальбомом «Вінни-

ця» та чотири видання фотоальбомів «Вінниччина». Фото Олександра Сергійовича були представлені на численних міжнародних та всеукраїнських виставках і фотоконкурсах, фотохудожник був учасником та дипломантом

«Його називають і фотохудожником, і фоточарівником, тільки не фотографом, а сам Олександр Гордієвич, нині працівник обласної комунальної установи «Видавничий Дім «Моя Вінниччина», каже, що він насамперед фотожурна-

брав безцінні уроки фотомайстерності в Олександра Сергійовича.

Колишні головні редактори нашої газети Омелян Костко і Василь Паламарчук розповіли про плідну співпрацю з тодішнім фотокореспондентом ТАРС і РАТАУ Олександром Гордієвичем.

Про чорно-білу фотографію говорив журналіст Юрій Сікорський, який давно товаришує з Гордієвичем і теж був з фотокамерою в руках.

Від професійних художників автора виставки вітала Альона Лісниченко, яка назвала фотохудожника Олександра Сергійовича своїм колегою...

Колишня директорка обласного департаменту інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Світлана Василюк (нині директорка Вінницького технічного фахового коледжу) згадувала про спільні поїздки на презентації в села і міста області, «де люди завжди чекають Гордієвича і запитують, чи він буде», про поїздку з презентацією проекту «Моя Вінниччина» у Верховну Раду України...

А Сергій Гальчак, доктор історичних наук і голова обласної організації краєзнавців, вручив О. С. Гордієвичу Почесну грамоту Національної спілки краєзнавців України за збереження на фото національних культурних пам'яток...

На завершення колектив присутніх (майже 100 осіб!) проголосував одностайно звернутися до Громадської ради при Вінницькій обласній раді, аби подати кандидатуру Олександра Сергійовича Гордієвича, художні світлини якого прикрашають майже 100 томів серії міст і сіл «Моя Вінниччина», на народження у 2024 році найвищою відзнакою області – «За заслуги перед Вінниччиною».

Виставка фоторобіт Олександра Гордієвича триватиме в залі музею. М Коцюбинського до 17 грудня.

Підготував Юрій СЕГЕДА

міжнародних і вітчизняних виставок, нагороджений Золотою медаллю української журналістики, також почесною відзнакою Вінницького міського голови – медаллю «За вагомий внесок у розвиток Вінниці».

До речі, високомайстерні світлини Олександра Гордієвича протягом десятиліть друкувались (та й зараз періодично друкуються) на сторінках нашої газети – ще з тих часів, коли вона була «Вінницькою правдою».

Віктор Мельник пригадав, як йому подарували першого фотоапарата «Смена», і він вчився натискати кнопку «спуск», а потім

Як харчуватися взимку

Перше правило гарного самопочуття у холодну погоду – тепло зсередини. Дієтологи радять дотримуватися таких правил:

- їжте і пийте тепле, зігрівайтесь зсередини;
- обов'язково снідайте;
- не виходьте з дому голодним;
- пийте багато теплої води.

Споживання продуктів, які дозволяють швидко відновити енергію, захищати шкіру та нігти, «полагодити» волосся та нерви. Все це стосується натуральних олій холодного віджиму, які мають бути на кожній кухні. І ми завітали в гості на підприємство ТМ Еколія, щоб перевіритися, що асортимент олій холодного віджиму у них досить великий, а технологія відповідає найвищим стандартам якості.

- Ми виготовляємо їх із повагою до сировини: ядра чи зерна, до свого клієнта і з застосуванням найкращих технологічних процесів, перевірених сторіччями, - каже засновник підприємства Ігор Мудрик. - Тому що олія здавна вважалася символом розкоші, її дарували на заручини, нею зізнувалися у кохані, олія була своєрідним скарбом, адже процес виготовлення олії був трудомістким і потребував неабияких знань. Наприклад, у Херсонській області на Білозерському поселенні періоду Черняхівської культури знайшли маленький кулон у вигляді посудини для оліїки, яку подарував наречений своїй коханій на заручини.

Давайте розберемо, що ж таке олія холодного віджиму, чим вони корисні і цінні і як ми їх виробляємо. Олійне насіння або горіхи не люблять прогрівання, вони від того набувають неприємного гіркого смаку, але при будь-якому процесі відтискання олії відбувається на-

грів. Тому ми понижуємо температуру сировини під час процесу холодного віджиму і уважно слідкуємо за тим, щоб олії зберегли всі свої смакові і корисні властивості, вітаміни та мікроелементи, такі необхідні нашим клієнтам для здорового повноцінного харчування. Олії холодного віджиму містять в своєму складі вітаміни A, C, E, D, омега-3 ненасичені кислоти та суттєво покращують стан нігтів, волосся на шкірі.

То що до чого і для чого

Смакові, лікувальні та поживні якості олії досить різні, якщо порівнювати із винами, то правильно підібрана олія, як і правильно обране вино, може поліпшити, відтинити та допомогти хлібу, салату, тартару або холодній закусці заграти новими смаковими нюансами, а також принести користь і задоволення вам і вашим родинам, гостям, клієнтам тощо.

Олія волоського горіха - м'яка і ароматна, розкішна горіхова нотка і відсутність гіркоти роблять її королевою салатів із зелені. Шпинат і рукола, пекінська капуста і айсберг, молоді листочки черемши та ендівіо заграють новими нотками у поєданні з соусом із лимона, неміцної горічи та олії волоського горіха. До того ж саме ця олія захищить вас від артриту та допоможе знизити вагу. А вміст вітамінів A та C покращить стан шкіри та нігтів. А ще додайте олію у випічку, наприклад, у банановий кекс, і ви відчуєте, як вона шліфує смак тіста!

Лляна олія холодного віджиму – то взагалі давній і улюблений український суперфуд за своїми характеристиками. Багато в ній користі для організму, особливо лляна олія необхідна жінкам у період вагіт-

ності, менопаузи і годування немовляти. Завдяки гіркуватому присмаку надасть витонченості звичайним, здавалося б, салатам з квашеної капусти, вінегрету, а до солоних грудзів у поєданні з червону соковитою цибулькою - то просто вибух смаку і аромату. Або просто візьміть дві ложки домашнього сиру, одну ложку сметани, жмено дрібно посічені зелені, сіль і ложку лляної олії, змішайте. Підпечіть великий шмат гречаного хліба на грилі або на пательні і на хрустку поверхню викладіть сирну суміш. Отримаєте прекрасний і корисний сніданок.

Конопляна олія першого віджиму відома нам з часів Трипільської

добрі. Вона така давня, що посперечалася з оливковою і пальмовою - хто все ж таки старший. І при цьому найучасніший і стовідсотково ефективний засіб для збереження молодості судин, стрункості та гарного настрою, адже багата на вітаміни та містить незамінні амінокислоти. І це ще не все,

використання конопляної олії холодного віджиму зміцнює ваші нерви та покращує зір. А якщо ви не знаєте, як її застосувати, то радимо розпочати з простої... картоплі. Або салату з бобовими, бо саме з такими продуктами вона поєднується ідеально. Так само пасує до оселедців та інших солоних риб. Навіть звичайні канапки з тюлькою на чорному хлібі ця олія зробить королівською стравою.

Що вже говорити, наприклад, про салати з солоним лососем або скунсом!

Рижієва олія холодного віджиму пахне дитинством, хлібом житнім з печі, сонцем червня і гіркою того, чого не повернути. Тому найкраще просто ставити її на стіл і мачати туди хліб, ще теплій, соліти і їсти. Або додати до салату з опеньків, зібраних минулої осені, коли дощі йшли такі тужні, що годі було на вулицю виходити, а потім випогодилося, і всі грибники як очманіли, беручи приступом ліси. Рижієву олію треба любити, цінувати і поважати - то дама з харак-

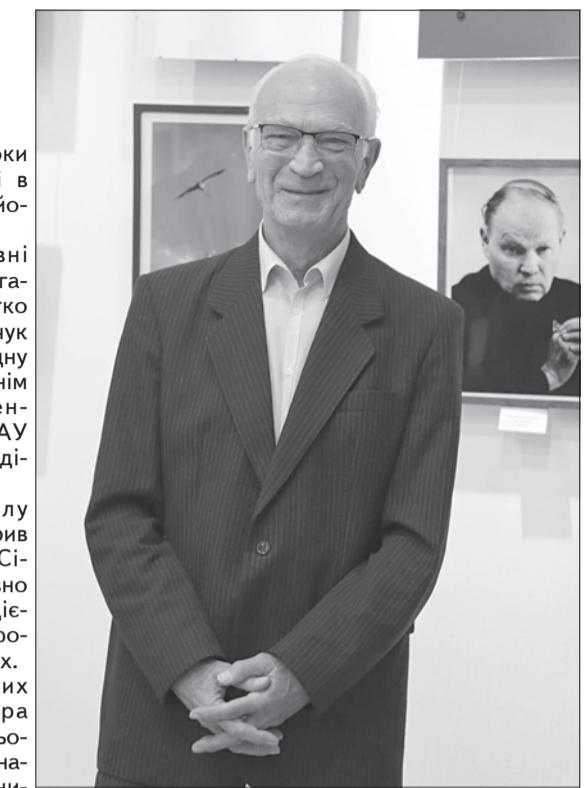
тером. Владний аромат, «голосний» смак. Вона домніне в страві. Тому відтінити її треба зі знанням і повагою, наприклад, тартаром з копченой оленини та недостиглої сливи, або політи рієт з качки, або ж перетворити просту, кубиком відварену картоплю на вишуканий гарнір, або до горохового пюре, яке одразу стане небанальним. А з гіркою чорною редькою вони взагалі ідеальна пара!

Рижієві олії холодного віджиму єдині зміцнюю ваші нерви та покращують зір. А якщо ви не знаєте, як її застосувати, то радимо розпочати з простої... картоплі. Або салату з бобовими, бо саме з такими продуктами вона поєднується ідеально. Так само пасує до оселедців та інших солоних риб. Навіть звичайні канапки з тюлькою на чорному хлібі ця олія зробить королівською стравою.

Рижієву олію холодного віджиму пахне дитинством, хлібом житнім з печі, сонцем червня і гіркою того, чого не повернути. Тому найкраще просто ставити її на стіл і мачати туди хліб, ще теплій, соліти і їсти. Або додати до салату з опеньків, зібраних минулої осені, коли дощі йшли такі тужні, що годі було на вулицю виходити, а потім випогодилося, і всі грибники як очманіли, беручи приступом ліси. Рижієву олію треба любити, цінувати і поважати - то дама з харак-

тером. Владний аромат, «голосний» смак. Вона домніне в страві. Тому відтінити її треба зі знанням і повагою, наприклад, тартаром з копченой оленини та недостиглої сливи, або політи рієт з качки, або ж перетворити просту, кубиком відварену картоплю на вишуканий гарнір, або до горохового пюре, яке одразу стане небанальним. А з гіркою чорною редькою вони взагалі ідеальна пара!

Підберіть собі до смаку улюблену, а краще майте в холодильнику всілякі різні. Олійки змащують коліщатка вашого організму, щоб їхати довго і з задоволенням, пам'ятайте про це. І уважно читайте етикетку, а краще – майте свого улюбленого виробника, який поважає вас, свій продукт і зберігає найкраще в кожній зернині, що створила природа.

Останній потяг Андрія Собковського

(Закінчення.

Початок на 1-й стор.)

Окупанти вдарили трьома ракетами

Андрій Собковський народився 27 листопада 2001 року в селі Верхівка тодішнього Барського району, закінчив 11 класів місцевої середньої школи. До служби в армії отримав професію і мав бажання продовжувати працювати в залізничній сфері. Йому подобалася романтика «життя на колесах».

— У школі я любив географію і біологію, і як усі хлопці захоплювались уроками фізкультури й трудувого навчання, — згадує Андрій.

— Мені ніколи раніше не доводилося бувати у великих містах України, а тому з кожною поїздкою щось приємне відкладалося в мої пам'яті, особливо незабутні враження залишалися після рейсів на Ужгород — тунелі, гори і вся чарівна краса Карпат. Попутно з роботою я навчався і на курсах підготовки начальників потяга. Думав, піду в армію, повернуся додому, оженюся, заведу дітей. Міркував, як і всі нормальні люди...

На момент початку повномасштабного вторгнення росії в Україну я вже майже рік ніс строкову службу в батальйоні зв'язку, що дислокувався в Одеській області. До зони бойових дій нас не відправляли, ми охороняли військову частину. Караулка знаходилася в підвальному приміщенні. Увечері 7

На тобі, що мені негоже...

У період перебування в Одесі Андрій познайомився з одним із керівників благодійного фонду. Про той епізод із власного життя йому не дуже хочеться згадувати, бо від нього залишився тільки гіркий спомин. Та все ж...

Історію про дарування Андрію Собковському автомобіля з ручним приводом поширили тоді на багатьох сайтах, передачу авто знімали для телебачення. Одним словом — розрекламувалися! Та що ж сталося після того?

— Мені зателефонували з однієї благодійної організації і повідомили, що є людина, яка виділяє для

мене 15 тисяч доларів на автомобіль. Однак робить це через їхню благодійну організацію. Повідомили також, що вирішили 10 тисяч доларів витратити на покупку автомобіля, а п'ять — на протези. Машина була 1998 року випуску. Старий «Мерседес» одразу проявив себе. На перший ремонт я витратив тисячу доларів. Після чергової поїздки транспорт знову довелося ремонтувати.

І коли сина перевели у хірургіч-

Ще раз заплатив приблизно стільки ж, тоді оцінив ситуацію, порадився з батьками і вірішив повернути автомобіль тим, від кого його отримав.

Не дає спокою думка, якщо той чоловік мав бажання допомогти мені на таку значну суму, то чому не зробив сам цього, а передав її на благодійну організацію? Але то вже не має значення. Я ім віддав той «подарунок», і не знаю навіть, де

не відділення, я з чоловіком та рідною своєю сестрою Ірою, хрещеною мамою Андрія, поїхали в Одесу. Три дні були біля нього, потім я залишилася надовше. Щотижня мене змінювала Іра. Хлопців у відділенні було багато, а всім пораненим не могла дати раду одна санітарка — і їсти подати, і помити, і судно підставити...

Потім ми познайомилися з волонтерами, які посприяли, аби Андрія перевезли у військовий шпиталь Києва, де вже він не потребував нашої допомоги.

Андрій дуже хотів додому, ну просто рвався у село. Його гнітила шпитальна обстановка, а психологічний стан падав до нуля. Як могли ми його підтримували і заспокоювали. У липні я поїхала за ним і поїздом привезла в Примощаницю. На колясці ми його вивозили на став, в ліс. І син ожив духом. Якраз в цей момент зателефонували з Києва і сказали, що йому

не відділення, я з чоловіком та рідною своєю сестрою Ірою, хрещеною мамою Андрія, поїхали в Одесу. Три дні були біля нього, потім я залишилася надовше. Щотижня мене змінювала Іра. Хлопців у відділенні було багато, а всім пораненим не могла дати раду одна санітарка — і їсти подати, і помити, і судно підставити...
бов'ю. І батьки її теж порядні люди. Андрій і Софія часто їздять до них, і ми з чоловіком вже по-родинному спілкуємося з ними. Попри все, життя продовжується, і дастъ Бог, з'являється у нас внуки...

Букет троянд за іменну вишиванку

Про цей унікальний випадок «Вінниччина» недавно писала, та не зайве зараз доповнити ту розповідь новими фактами. Нагадаємо, що викладач КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського» Тетяна Січко вишила сорочку для Андрія Собковського.

— Вишивала хрестиком, — розповідає Тетяна Йосипівна. — Обрала нитки синього кольору з трьома відтінками — темним, світлим і голубим. Спершу мала намір вишивати бісером, маю досвід роботи з цим матеріалом. А подумала: раптом це буде незручно для тіла? Відмовилася. Взяла нитки. Ale й бісеринки теж використала. Де-не-де вкраїла їх. Підібрала світло-ліловий колір зі срібним відтінком. На синьому фоні вони так

невдовзі після того, як Тетяна Січко передала роботу військовому, її зателефонувала чергова по коледжу. Попросила підійти у вестибюль збирати передачу. На ній чекав великий букет троянд. «Це вам просили передати, — сказала чергова. — Не сказали від кого, але я упізнала хлопця, який приніс квіти. Він приїхав із тим солдатом, для якого ви вишивали сорочку».

А ось як розповів про цей епізод сам Андрій Собковський. «Ми були у такому захваті, коли забирали

вишиванку, що й не подумали про те, як віддячити Тетяні Йосипівні. Після того я одразу поїхав з дому. Попросив по телефону маму подарувати квіти. Ще й казав, щоб вибрали найкращий букет...».

Американські благодійники

Нещодавно в житті Андрія стала ще одна знакова подія. Завдяки благодійному фонду «Центр Спасіння Життя» він літав за океан в Америку, де разом з іншими захисниками брав участь в акціях, закликав американців підтримати нас у війні з росіянами.

— Ми провели дуже багато зустрічей із конгресменами та обговорювали з ними наші проблеми. Там я познайомився із щедрими благодійниками подружжям Михайлі та Ольги Добролюбових, які зібрали кошти мені і ще одному військовому на протезування. Так я потрапив до програми протезування «Protez Foundation». Завдяки їм у мене зараз найсучасніші протези, і я дуже вдячний за те, що маю змогу стояти на своїх «американських ногах», як і раніше. Низький вам уклін!!!

Віктор ЗЕЛЕНЮК,
власкор «Вінниччини»
Барська громада
Фото автора та з архіву
Андрія Собковського

квітня 2022 року ліг спати, бо о третьій ночі мав заступати в наряд. Прокинувся від потужного вибуху — відчув, що мене привалило завалами, і не міг рухатися. На мої ноги впала бетонна плита. Загорілась буржуйка. Приміщення оповив дим, було важко дихати... Я чув, як від болю стогнали побратими, вони просили пити... Я зміг дотягнутися до ящика з яблуками, які передали рідні з дому, і роздав хлопцям, щоб смоктали сік, поки приїдуть рятувальники...

Окупанти вдарили по батальйону зв'язку трьома ракетами. Тоді загинуло сімнадцять наших воїнів. Андрій двома вижив після одинадцяти годин перебування під завалами. Він дістав важкі травми. Настільки важкі, що у медиків Одеської обласної клінічної лікарні не залишалося вибору — вони ампутували йому обидві нижні кінцівки вище колін. Після того розпочався тривалий процес лікування і реабілітації, який триває й до сьогодні.

Що робити? Куди їхати? Кого поділися згадані п'ять тисяч доларів на протези.

«Мамо, я без ніг...»

— Проводи сина в армію ми зробили 1 червня в кафе сусіднього села Кузьминці, — долучається до розмови мама Андрія Наталія. — До того жахливого дня ми з ним періодично спілкувалися по телефону, а сьомого квітня, коли сталася біда, він не вийшов на зв'язок. Цілий тиждень ми жили в невідомості.

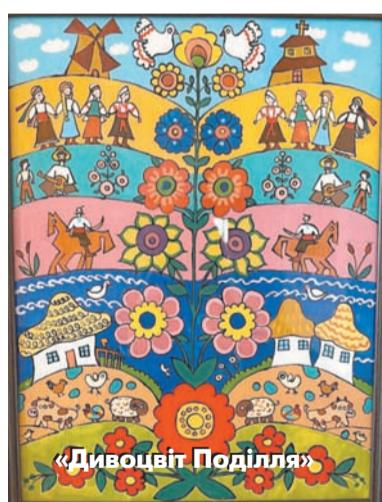
По телевізору почули новину, що був обстріл ворожими ракетами села Красносілка в Одеській області. Серце обірвалося! Господи, та це ж там служить наш синок! Як на те, ми не мали контактних номерів з його командирами. Місяць собі не знаходили. Заспокоювали себе думкою, що не його частину обстріляли. Аж потім зателефонували до моого чоловіка Віктора звідти і сказали, що Андрій знаходиться в лікарні. І ні слова більше!

Всеукраїнський молодіжний пленер гончарів та живописців фінішував

Він традиційно щороку проводиться в Іллінецькій територіальній громаді на честь відомого й за межами нашої держави майстра художньої кераміки Олександра Ганжі (1905-1982), який жив і творив у селі Жорнище, заробляючи на хліб переважно гончарством. Тривалий час свої розважальні, як згодом виявилось, шедеври, що були плодом поєднання надзвичайних скульптурних і гончарних здібностей, він сам не сприяв серйозно і називав просто «лілунами». Бо звикле виживати тодішнє село не могло належно оцінити таке заняття дорослого чоловіка.

Визнання до нього приде значно пізніше, коли його, вже немолодого, виставка відбудеться в москві. Чому саме там, зрозуміло. Після хрущовської відлиги відбувалося «закручування гайок», і всього, що могло хоч трішки «пахнути українським буржуазним націоналізмом», тодішня кіївська влада боялась, потрібен був своєрідний пропуск через «найвищу» столицю. А вже після того вдалося навіть влаштувати його виставку в найбільшому канадському місті Монреалі.

Нині 84-річний син народного майстра Петро Олександрович змалечку успадкував від батька художні здібності і вступив свого часу до Львівського інституту декоративно-прикладного мистецтва. Саме там уперше показав обізначенім людям батьків незвичайний доробок, який отримав найвищу оцінку викладачів. А коли вже після здобуття освіти почав працювати в так званій керамічній столиці України - Опішні Полтавської області - головним художником місцевого керамічного виробництва, згодом привіз туди батька і познайомив з тамтешніми провідними майстрами. Олександр Дорофійович підружився з ними, і ця дружба сприяла творчому взаємозагараженню. Подолянин уже поновому дивився на свої витвори і не називав їх жартівливо-неважливо.

Що ж стосується Петра Олександровича, то з 1976 року він очолив відділ художніх промислів у Музеї народної архітектури та побуту України в Києві. Нині відомий насамперед як український кераміст, художник декоративно-ужиткового і монументального мистецтва, мистецтвознавець, член Національної спілки художників України, на рубежі тисячоліть обирається секретарем НСХУ. Його ковані композиції та виготовлені разом із дружиною Наталією Черновою фаянсові панно прикрашають низку станцій метро Києва та Харкова. А ще, за деякими даними, він написав найбільше полотен української діаспори ХХ-ХХІ століть.

Трьома роками молодший брат Степан – професійний танцюрист, спочатку навчався в ансамблі Вірського, а потім з Українським народним хором імені Григорія Верського об'єднав мало не всесь світ. Воїстину діти Олександра Дорофійовича в усьому талановиті: після двадцятичотирічної кар'єри артиста Степан Олександрович успішно пробував свої сили у живописі, писав вірші. Згодом став відомим килимарем, заслуженим майстром народної творчості України і навіть лауреатом Шевченківської премії саме за неперевершенні килимові вироби на теми української історії і фольклору. Як розповідав майстер, заняття це непросте. Спочатку один килим він міг ткти не менше року, а згодом – уже два-три килими за цей час.

Ще одна цікавинка: будучи першокласником, Степан Ганжка сидів за однією партою з відомою по всій країні радіоведучою, заслуженою журналісткою України Еммою Бабчук.

Вік, стан здоров'я та непроста

«Ваза модерн»

«Куманець з Косова»

Вероніка з іллінецьким «левом»

ситуація в країні не дозволяє братам активно долучатися до організації Всеукраїнського молодіжного пленеру гончарів і живописців. Це насамперед турбота Центру культури, мистецтва та естетичного виховання Іллінецької міської ради, управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики обласної військової адміністрації, обласного центру народної творчості, Вінницького художнього музею, окремих ентузіастів, зокрема, підруженя викладачів з Тульчином Василя Рижого та Наталії Лавренюк, які на старті багато допомогли в організації.

Попередніми роками зі всією України на тиждень з'їжджаються до громади молоді таланти, у Жорнищі виліплювали свої вироби та на високих горбах колишнього містечка з надзвичайно цікавим ландшафтом малювали пейзажі. Але у зв'язку з війною уже вдруге цей захід проводиться лише в режимі онлайн. Все це давалось непросто як організаторам пленеру на чолі із директором щойно названого Центру, заслуженим працівником культури України Миколою Романовим, так і журі, роботою якого керував відомий вінницький художник і письменник, заслужений діяч мистецтв України Федір Панчук. З різних причин переслання виробів і картин затримувалось, тому остаточні підсумки підбито дещо пізніше визначеного часу.

Але є позитивні моменти. Якщо

раніше гран-прі був один, то нині їх виришили запровадити два – окрім того для гончарства і живопису. Й обидва вони дісталися представникам нашої області. Серед гончарів за «Вазу модерн» – Дарії Цибушнік з Вінницького вишого художнього професійно-технічного училища №5. А серед живописців гран-прі виборола Марія Черниш із Тульчинського фахового коледжу культури за картину «Дивоцвіт Поділля». Успішною виявилась

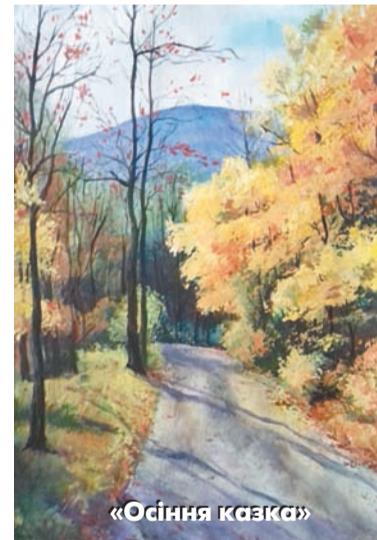
участь багатьох інших тульчинських студентів. У живописі Дарина Решетняк за народну картину «Несе Гала воду» отримала перше місце, Анастасія Пападинець та Дар'я Розонюк – друге місце, Анастасія Савіна – третє. У гончарстві Ангеліна Гарда за свій «Коник»

Детальне суперетапилювання

має друге місце.

Загалом високого мистецького рівня робіт було представлено дуже багато, тому й журі встановило відповідно чимало призових місць. Так, у гончарстві перші місця здобули: Олександра Русінова з Косівського фахового коледжу прикладного та декоративного мистецтва за витвір «Куманець», Дмитро Немець з Ніжинського фахового коледжу культури і мистецтв – за «Козака», Вероніка Сергієва з Опішнянського державного художнього лицю – за витвір «Лев з Іллінців», у якому вона найбільшою мірою наслідувала стиль О. Ганжі.

«Осіння казка»

А в живописі перших місць іще більше: крім уже згаданої представниці з Тульчина, Софія Ямбор з того ж Косова – за картину «Осіння казка», Микола Цюпalo з Вижницького фахового коледжу мистецтв та дизайну та Софія Костенко з Ніжина – обе за свої натюрморти, Вікторія Вірства з Теребовлянського фахового коледжу культури і мистецтв – за картину «Підгорянський монастир», а Діана Дроздовська з цього ж закладу – за прекрасні вишивки гуцульського рушника та фартуха. Її та вже згадану В. Сергієву також відзначено спеціальними дипломами.

Як бачимо, вже є відзнаки і за вишивання, і з дерев'яними скульптурами вдало учасники появiliлись. На черзі – ткацтво та інші народні промисли, їх спектр на пленері планують розширити. Та й займатися цим є кому. Адже серед призерів цього дійства засвітилися також представники Харківської державної академії дизайну і мистецтв,

Київського університету імені Богдана Грінченка, Національного технічного університету «Полтавська політехніка», Канівського та Гадяцького фахових коледжів культури і мистецтв...

А загалом, як запевнив М. Романов, будуть відзначені всі 73 учасники пленеру, їхні викладачі та керівники навчальних закладів. У чому унікальність цього пленеру? Він допомагає талановитій студентській молоді з різних регіонів України реалізувати себе в творчості. До того ж, з'явилася можливість практично без додаткових витрат створити, наприклад, на базі Жорницького лицю солідний музей народного мистецтва – на основі численних експонатів з пленерів. Є й інший варіант – у розпорядженні культпрацівників передуває один жорницький будинок, але такий шлях значно затратніший, оскільки необхідне переобладнання, а обставини в країні складаються так, що нині кожна гривня має бути спрямована на оборону країни.

...Якщо майбутня славнозвісна майстрина радіоєфіру Емма Бабчук сиділа свого часу із Степаном Олександровичем за однією партою, то ще одна заслужена журналістка України із Жорнищ тележурналістка Тамара Хруш молодша обох Ганжів, але вона виросла по сусідству з хатою їхнього батька, якого тепло згадує в одній із своїх книг «Автопортрет у дзеркалі епохи»:

...Особливу популярність мали в Жорнищах гончарні вироби. Обіч базару притулилася хата великого майстра гончарної справи Олександра Ганжі. Майстерня розташовувалася на городі й нагадувала напівземлянку, в центрі якої стояв гончарний круг. Ми дітьми прибігали сюди і мовчи, затамувавши подих, спостерігали, як із кавалка глини народжуються глечики, велетенські макітри, кухлі та миски різної форми. А ще талановиті руки майстра створювали різноманітні шедеври, які згодом його сини – відомий художник Петро Ганж та його брат Степан, який замододі був танцюристом ансамблю Вірського, а після виходу на пенсію почав займатися народним килимарством, – оформили як народне мистецтво надбання...».

А завершує пані Тамара також темою майбутнього музею. Виходить, справді актуальна тема: її рідне Жорнище може мати музей, якого немає ніде.

Микола КАВУН

Двоє скажених котів протягом місяця були виявлені в селах Іллінецької територіальної громади

Як повідомила Іллінецька міська рада, у селі Василівка виявили неблагополучний пункт щодо скazu тварин внаслідок захворювання кота, який прибувся до одного з дворів.

Приблудний кіт почав поводитися агресивно, подряпав та покусав господарів двору. Через кілька днів під час ізоляції та нагляду тварина загнула. Патологічний матеріал (головний мозок) цього кота було доставлено для лабораторного дослідження у Вінницьку регіональну державну лабораторію Держпродспоживслужби з метою встановлення діагнозу.

І результатами лабораторного дослідження від 15 листопада 2023 р. підтверджено захворювання тварини на сказ.

Під час проведення епізоотично-го розслідування виявлено дві особи, що контактували з хворим на сказ котом, яких направлено в Іллінецьку міську лікарню для здійснення вимушеної щеплення проти сказу.

Рішенням Державної надзвичайної протипізотичної комісії Вінницької РДА з 15 листопада оголошено неблагополучним щодо

скazu тварин двір, де загинув кіт, і територію с. Василівка та накладено карантинні обмеження на 2 місяці.

Також повідомляється, що 7 грудня цього року на території Іллінецької громади виявлено ще один випадок захворювання домашнього кота на сказ – у селі Павлівка.

Нагадаємо, що сказ – це гостре інфекційне захворювання тварин і людини, спричинене нейтропрним вірусом сказу. У разі зволікання з наданням кваліфікованої медичної допомоги смерть від сказу неминучна.

Людина може заразитися ним від інфікованої тварини через укус, по-дряпину та мікроушкодження шкіри, потрапляння зараженої слизини на слизові оболонки. У контактний спосіб з-поміж свійських тварин найчастіше людей інфікують коти й собаки, а в дикій природі – лисиці та вовки. Носіями сказу можуть бути також кажани, гризуни, борсуки та інші тварини. Тому варто дотримуватися заходів безпеки, робити профілактичні щеплення собі та домашнім улюбленицям, уникати контактів з дикими тваринами, які не бояться людей і поводяться дивно...

Посадили за крадіжки з магазину

Жмеринчанина, який систематично обкрадав супермаркет, засудили до п'яти «з гаком» років по збавленням волі. Про це інформує відділ комунікації поліції Вінницької області.

Слідчі Жмеринського районного відділу поліції довели причетність 37-річного жителя Жмеринки до кількох злочинів, вчинених ним в одному й тому ж магазині. Цей громадянин і раніше двічі притягувався до відповідальності за аналогічні злочини.

Під час розслідування працівни-

ки поліції встановили, що порушник періодично з полицею магазину викрадав продукти харчування та алкоголь. Допомогли розкрити злочин записи з камер відеонагляду, встановлені в торговому залі.

Державне обвинувачення під час судового розгляду справи підтримувала Жмеринська окружна прокуратура. 5 грудня Жмеринський міськрайонний суд визнав злодія винним у вчиненні крадіжки в умовах воєнного стану і визначив йому покарання у вигляді позбавлення волі на термін 5 років і 2 місяці.

Режим «надзвичайної ситуації»

через спалах гепатиту А скасували на Вінниччині

На Вінниччині припинено режим «надзвичайної ситуації» у зв'язку зі спалахом гепатиту А. Особливі умови запровадили в області 30 жовтня.

Про це повідомив начальник Вінницької обласної військової адміністрації Сергій Борзов.

«На позачерговому засіданні обласної комісії з питань ТЕБ та НС прийнято рішення про припинення дії режиму «надзвичайної ситуації» на території Вінницької області. Акцентував на необхідності розробити «дорожню карту» з чітким алгоритмом дій усіх структур, а також уповноважених осіб, які відповідають за кожен етап реагування на подібні ситуації. Доручив ГУ Держпродспоживслужби у Вінницькій області посилити нагляд за об'єктами високого ступеня епідемічного ризику, серед персоналу яких виявлені хворі на вірусний гепатит А», – йдеється у повідомленні.

Нагадаємо, спалах гепатиту А у Вінницькій області зафіксували в середині жовтня. 7 грудня до Вінниці приїхав головний державний санітарний лікар України Ігор Кузін. Під час брифінгу посадовець заявив, що ймовірним джерелом

поширення хвороби став місцевий ринок.

В області продовжують виявляти нові поодинокі випадки інфікування. Станом на 10 грудня у медичних закладах на стаціонарному лікуванні перебувало 29 людей.

Хворий на... хабарництво?

За деякими даними, голова Тиврівського районного суду Ігор Ратушняк проявляє свої кримінальні здібності не раз і не два. Спочатку – в 2010 року, потім – 2016-го. Ну а в серпні 2021 року влив, як мовиться, по самі помідори...

Хабарник узявся «узаконити» замовнику ділянку, визнавши право його власності на земельний пай розміром 3,09 гектара. За чіткою «розіцією» – 40 тисяч гривень за кожен гектар. Тобто всього 120 тисяч гривень або 4620 доларів. Гроші передавались через посередника двома «траншами» – 3 тисячі і 1620 доларів. Слідчі задокументували обидва факти, а розслідуванням зайнялися співробітники НАБУ і САП.

Вищий антикорупційний суд визнав винним нашого «героя» в хабарництві й засудив до 7 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Вирок набере сили за 30 днів після проголошення, якщо його не буде оскаржено до Апеляційної палати ВАКС.

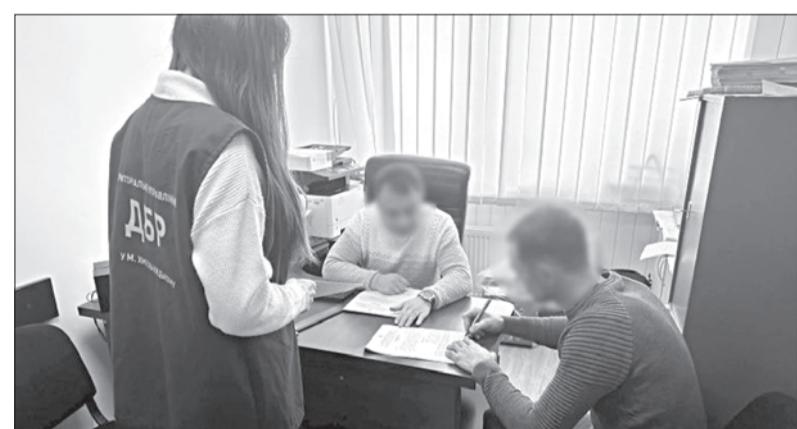
А якщо раптом і буде оскаржено, то мені як пересічному громадянину хочеться, щоб Ратушняку лише добавили строку. Бо в той час, коли розкрадена че-

рез таких, як він, країна виплачує суддям зарплатні в десятки разів більше, ніж простолюду, ратушнякам брати хабарі – це вже зовсім бути безклепкими. Не дивно, що до таких злочинців у нас не менша ненависть, ніж до кацапських окупантів.

Василь ГРОМОВИЙ

На Вінниччині повідомлено про підозру члену благодійної організації, який продавав автівки, ввезені для ЗСУ

За процесуального керівництва Вінницької обласної прокуратури викрито та повідомлено про підозру жителю Вінниччини у незаконному використанні з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги під час воєнного стану (ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 201-2 КК України).

За даними слідства, член однієї з благодійних організацій за попередньою змовою з групою осіб у лютому-березні 2023 року намагався здійснити фактичний продаж гуманітарної допомоги у виді транспортних засобів, завезених цією благодійною організацією з Європи.

Підозрюваний на початку березня отримав як завдаток за продаж автомобілів 8 тис. грн.

Загалом правопорушенк мав на меті продати 12 автівок гуманітарної допомоги вартістю щонайменше 13 тис. 300 євро.

Під час проведених санкціонованих обшуків вилучено 10 автомобілів, документи, що підтверджують ввезення гуманітарної допомоги у вигляді легковиків, сіфериковани акти про передачу транспортних засобів військовим під виглядом гуманітарної допомоги

на безоплатній основі, іншу документацію, що має доказове значення у кримінальному провадженні.

Наразі триває досудове розслідування, яке здійснюється слідчими четвертого слідчого відділу (з дислокацією у м. Вінниці) Територіального управління ДБР, розташованого у м. Хмельницькому.

Вживаються заходи щодо встановлення всіх обставин та фігурантів вчиненого правопорушення.

Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від п'яти до

семи років з позбавленням права обімати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка: відповідно до ст. 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Пресслужба Вінницької обласної прокуратури

Видатний літинчанин був творцем геральдики УНР

130 років тому в Літині на Вінниччині народився видатний українець Микола Битинський – підполковник Армії Української Народної Республіки, геральдист, художник і письменник, активний громадський діяч української еміграції.

Його називають геральдистом Української революції. Як відзначили працівники Музею історії Вінниці, символічним є дата народження М. О. Битинського (автора високої військової відзнаки – Хреста Симона Петлюри), адже за новим стилем вона припадає на 6 грудня, День Збройних Сил України. Цікаво також, що залишилось чимало фотопортретів Битинського, зроблених у літньому віці, а от його портрет часів служби у війську УНР, який використовували в деяких публікаціях, виявився зображенням зовсім іншої людини...

Народився Микола Битинський 1893 р. в містечку Літин у родині Оверка Битинського. Згодом сім'я переїхала до Кам'янця-Подільського. «По початковій науці вчився в 4-класовій міській школі (міське училище), потім закінчив 2-річні педагогічні курси, отримав звання народного вчителя і коротко вчителював у с. Карбівка Гайсинського повіту. По тому закінчив 4-класну Художньо-промислову школу по класу малювання», – згадував пізніше Микола Битинський.

З початком Першої світової його було мобілізовано до російсько-

го війська. Закінчив школу працо-рщиків, служив у інженерній роті, був призначений начальником саперної команди. Демобілізувався у 1917-му, вчителював, а вже на початку 1919 року долучився до

Армії УНР. Під час боїв під Проскурівом (нині Хмельницький) у листопаді 1919 р. потрапив у полон до денікінців, звідки згодом втік, але був інтернований поляками та направлений у табір в м. Ланьцут. Далі, з березня 1920-го,

служив у 6-й стрілецькій дівізії під командуванням генерала Марка Безручка. Призначений командиром саперної сотні 6-го технічного куреня 6-ї Січової стрілецької дівізії. На чолі цього підрозділу М. Битинський брав участь у поході на Київ, обороні від більшовиків-будьонівців польського міста Замостя та всіх боях дівізії впродовж кампанії 1920 року.

Після поразки УНР знову інтернований до Польщі, згодом перебрався до Праги, вступив до розташованого там Українського високого педагогічного інституту ім. Драгоманова на підвідділ

історії й суспільних наук історико-літературного відділу. Був учителем в Українській державній гімназії в с. Білки на Закарпатті (цей регіон України тоді належав до Чехословаччини, а в 1939-му був окупований Угорщиною), де вступив до лав Карпатської Січі та брав участь у сутичках з угорськими військами. Певний час перебував на службі в управі Музею визвольної боротьби України в Празі, а у 1942-1945 роках – на примусовій праці в Німеччині. Працював, до речі, на заводі «Rheinmetall-Borsig», який сьогодні виготовляє зброю для захисту України...

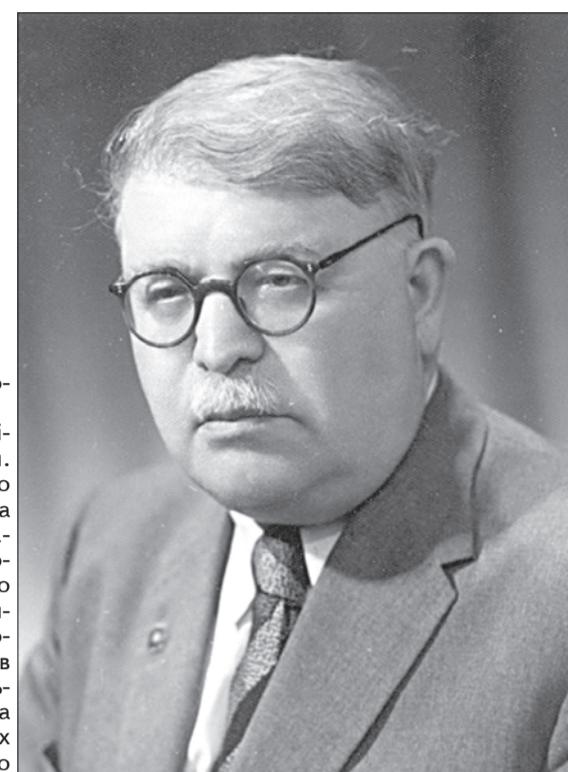
Після війни вчителював в українських освітніх закладах у таборах для переміщених осіб, а з 1951 року емігрував до Канади. За океаном Микола Битинський працював викладачем на 5-річних курсах українознавства ім. Григорія Сковороди (м. Торонто, Канада), викладачем історії України та українського мистецтва на Курсах українознавства ім. І. Котляревського... Автор підручників «Архітектура», «Українське малярство», поетичної збірки «В громі і бурі». Помер 24 грудня 1972 р., похований у Торонто на цвинтарі на Сен-Клері...

«Водночас Микола Битинський є видатним письменником та дослідником, – читаємо на сторінці Музею історії Вінниці. – У його доробку сотні художніх творів та кілька десятків наукових розвідок у царині геральдики, фалеристики, униформології, історії мистецтва. Серед них – проекти військових нагород УНР «Хрест Симона Петлюри» та «Воєнний Хрест», альбоми «Державні відзнаки України» з проектами Великого, Середнього і Малого Державних Гербів України, «Герби усіх Земель України», «Уніформа Українського Війська доби Визвольної боротьби» тощо. Він також був регулярним дописувачем українських

емігрантських часописів.

А тепер детальніше про портрети. Справа в тому, що збереглась велика кількість фотографій Миколи Оверковича післявоєнного часу, де бачимо свого поважного чоловіка з вусами та в окулярах, з українськими нагородами на грудях. Але якісних

світлин молодого

Миколи Оверковича Битинського, створений Артуром Орльоновим на замовлення Музею Вінниці. Битинський в однострої Армії УНР тримає в руках проект Герба України зі щитотримачем архістратигом Михаїлом. На фоні зображені краєвиди польського міста Замостя, оборона якого від більшовиків відбулась наприкінці серпня 1920 року. Згодом Микола Оверкович відзначав, що пишався особистою участю у боях за це місто...

Також директор Музею історії Вінниці Олександр Федоришен розповів, що 7500 кілометрів не стали перешкодою, щоб на могилі нашого видатного земляка Миколи Битинського у його 130-й день народження були живі квіти.

«Поза сумнівом, це не проблема, коли ти маєш справжніх друзів. Вони витратять кілька годин і пройдуть десятки кварталів Prospect Cemetery у канадському Торонто задля вшанування відомого українського геральдиста і його дружини Надії. Вікторія Яковишенко, моя вдячність просто не має меж!», – зазначив Олександр Федоришен і продемонстрував свіже фото з могили М.О. Битинського.

До речі, у Вінниці на вшанування пам'яті Миколи Битинського названо вулицю в мікрорайоні Тяжилів, яка перед цим звалася ім'ям більшовицького воєначальника Уборевича. Також меморіальну дошку на честь М. Битинського встановлено на фасаді школи №2 в Літині.

Підготував Юрій СЕГЕДА

українського офіцера Битинського не збереглось. Саме на основі не дуже якісної світlinи у 2018 році було намальовано портрет Миколи Битинського. Лише нещодавно вдалося з'ясувати, що сталася помилка визначення достовірності – чоловік, якого спершу сприйняли як Битинського на таборовому фото 1921 року, ним не є.

Помилки травляються для того, аби їх можна було виправляти і здобувати цінний досвід. Цю горді ми презентуємо вам новий (циого разу вже справдешній) портрет

тів на лікування не вистачало.

Лише казки закінчуються щасливо, а реалії життя занадто жорстокі. Ні молитви, ні турбота, ні лікарі не врятували Павла. Той гострий осколок у грудях постійно нагадував про себе і все-таки прорізав велике любляче серце. Наталка похорону майже не пам'ятає. Для неї світ померк, настала тьма, і сонце навік зайдло. Нічого в світі не було мілім. Міланка і та не могла вплинути на бабусю. Невістка теж змінилася, похолоділо її ставлення до мами, майже не розмовляють. Одна весь час на роботі, інша біля сина на кладовищі. Наталка розуміла, що так довго тягнутися не може і чекала наступного удару від долі.

Якось за вечерею Лариса сказала:

- Мамо, завтра зберіть свої речі. Поїдемо, я покажу вам одне дуже гарне місце. Вам там сподобається.

- Добре, доню. Тільки до Павлу сходжу. Попрощаюся.

Лише цвинтарний сторож чув голосіння матери, але він звик. Останнім часом і не таке побачиш.

Їхали гарною трасою через красиві краєвиди, але Наталка того ні-

чого не помічала. Вона змирилася з тим, що нікому не потрібна, що її як собаку відвозять з дому. Будинок для самотніх похилого віку? Хай буде так! У пам'яті зринали щасливі дні життя у селі, радісний Павlusь і свій будиночок. Щоб сина врятувати, мати була готова продати не тільки будинок, а й душу.

Автомобіль зупинився біля воріт гарного великого будинку з молодим садом, з городом до річки. А неподалік виднівся ліс. Наталка немов прокинулася від довгого сну:

- Доню, а де це мі?

- Павlusь мріяв весь час будувати або купити будинок в такому райському куточку, щоб ми могли разом жити. Перед смертю просив здійснити його мрію. Я продала міську квартиру, і відтепер ми живимо тут. Я частину речей перевезла, а за тиждень і сама з Міланкою переїду. Павlusеві тут сподобалося б.

Наталка мовчала, слізози просто котилася по її щоках. Гілочка бузку торкнулася її волосся, неначе Павlusь у дитинстві. І ще вона відчула його погляд десь із-за хмар.

Олег БАБІЙ

Мрія

ПАВЛИК любив всідатися на осіннічу поряд із мамою і гладити її волосся. Потім хлопчик обіймав найріднішу людину обома ручками і ніжно цілавав, нашпітуючи на вушко:

- Я тебе люблю. Я тебе ніколи не покину.

- І я теж тебе люблю. Давай до машне завдання перевіримо.

Малий біжить до другої кімнати по портфеля, а Наталка дивиться якому вслід і важко зітхає: «Дай, Боже, йому гарної долі!» Рідний батько відчурався, створив інші сім'ю, ніколи і не провідає сина. Прибіг якось Павлик зі школи, скинув портфеліка і розповів, що тата бачив у магазині. Стрепенулося серце у Наталки:

- Він розмовляв із тобою?

- Ні. Мабуть, не відізнав. Він був із маленьким хлопчиком на руках. Цукерки купував. А то май братик? Так? Мамусю, чому ти плачеш?

Минали роки, Павlusь зростав на вітху матери. Вступив до університету. Щонеділі поспішав з міста до матери у село.

- Закінчу навчання і повернуся додому, щоб з тобою бути, завжди допомагати.

- Павлику, шукає собі роботу в місті, бо вимирає село наше. А ти одружишся, і онуків будете привозити мені на канікули. Ти про свою долю думай, а я вже у цій хатині віка доживатиму.

- Мамусю, а ми тебе до себе заберемо. Будемо жити однією великою і дружною сім'єю. Збудуємо великий будинок на березі річки, сад посаджу, дитячий майданчик споруджу. Після дощу по грибі ходити-мемо. У лісі так гарно дихається після дощу.

Павлик натхненно розповідає про свої мрії, а Наталка тільки посміхається і молиться щоночі. Почув Господь її молитви і все дав Павlusеві: кохану дружину, красуню донечку, улюблену роботу.

Ранок двадцять четвертого лютого розколол все життя на до і після. Розколом світ, розколом країни, розколом планету, але об'єднав націю. Павлик, якщо має можливість,

телефонує або скидає коротке повідомлення: «Мамусю, я живий. Я люблю тебе». Кілька днів не було звістки від сина. Ходила сама не своя, ставила свічечку за здоров'є і знову просила Господа оберегти сина. Зателефонувала невістка Лариса: «Мамо, Павlusь живий, але у важкому стані. У госпіталі зараз». До кінця не дослухала, зібралися і чайкою полетіла до сина. Майже не розмовляють. Одна весь час на роботі, інша біля сина на кладовищі. Наталка розуміла, що так довго тягнутися не може і чекала наступного удару від долі.

Якось за вечерею Лариса сказала:

- Мамо, завтра зберіть свої речі. Поїдемо, я покажу вам одне дуже гарне місце. Вам там сподобається.

- Добре, доню. Тільки до Павлу сходжу. Попрощаюся.

Лише цвинтарний сторож чув голосіння матери, але він звик. Останнім часом і не таке побачиш.

Їхали гарною трасою через красиві краєвиди, але Наталка того ні-

Підвищення вінницької «Ниви» у класі відкладається?

Набравши 23 очки, футбольна вінницька «Нива» обіймає восьме місце у турнірній таблиці Другої ліги. Цікаво, що кілька років тому наші земляки були сусідами по турнірній таблиці першої команди львівських «Карпат» - нині лідера Першої ліги і головного претендента на підсилення УПЛ. А нині вінничани загубились між другими командами обох львівських команд — «Карпат» і «Рухом».

Тобто про підвищення «Ниви» у класі поки що не йдеться. Як заявив її головний тренер Юрій Ярошенко, перед командою ставиться завдання увійти до чільної шістки. Втрат небагато — наших земляків залишив тільки воротар Богдан Шухман. А в другій половині сезону мають намір поповнитися чотирма-п'ятьма виконавцями, насамперед швидкісними крайніми захисниками.

Якщо брати західну половину України, то наша Вінниця серед обласних центрів має найслабшу футбольну команду, хоча за розмірами в цій географічній половині вона поступається лише Києву,

Одесі і Львову. Гляньмо, що витворяє в добром значенні слова житомирське «Полісся»! Йде на рівні самого київського «Динамо»! Втім, якщо вінничани відкладають повернення «Ниви» в еліту українського футболу до Перемоги і мирних часів, то ми не проти. Справді футбол потребує неабияких фінансових вливань, але ЗСУ їх потребують куди більше.

Микола КАВУН

Наш Циганков зацікавив «Баварію» та «Барселону»

Минулого року тодішнього віце-капітана київського «Динамо» Віктора Циганкова продали іспанській «Жироні» за 5 тисяч євро та бонус від наступного перепродажу. За це журналисти гостро критикували керівництво футбольного клубу. Але нині його президент Ігор Суркіс вважає, що все було зроблено правильно і вчасно.

Віктор прекрасно заграв у каталонському клубі, а коли поруч з ним ще й з'явився черкащанин Артем Довбик з «Дніпра-І», саме українці нерідко вирішували долю окремих матчів. У результаті їхня команда, яка на вівіть від призерів перебувала дaleченько, обійшла в турнірній таблиці не лише сусідню «Барселону», чи мадридський «Атлетико», а й найтитулованіший клуб світу «Реал»! Віктор переважно асис-

тує, Артем — забиває.

Обидва гравці збріної України потрапили «на радари» селекціонерів топ-команд. Зокрема, наш земляк уже зацікавив як сусідню «Барселону», так і мюнхенську «Баварію». Керівництво «Динамо» відверто радіє — клубу світять добре.

Влучно стріляти нині дуже важливо

Відбувся турнір з практичної стрільби з пістолета серед підрозділів спеціального призначення Головного управління Національної поліції у Вінницькій області. Перед тим учасників змагання тренував справжній бойовий інструктор.

Найкращим стрільцем серед

спецпризначених Вінниччини став старший лейтенант поліції Віталій Сирота, а його команда БПСПОП «Вінниця» здобула друге місце. Ситуація нині така, що чим більше українців влучно стріляє, тим більше з'являється в нас оптимізму.

Визначили кращих незрячих шашкістів Вінниці

У Вінниці провели традиційне змагання з шашок-64 серед спортсменів із порушенням зору. Змагалися на базі вінницького підприємства Українського товариства сліпих. Про це повідомив представник обласної організації УТОС.

Турнір був присвячений Дню Збройних Сил України. Його підтримав обласний осередок спортивної Федерації незрячих. Спортсмени грали за коловою системою. В підсумку перше місце зі стовідсотковим результатом посів тотально незрячий кандидат у майстри спорту Іван Люлик. Він не вперше виграє таке змагання. Івану Люліку вже 69 років. Незважаючи на поважний вік, він не лише успішно займається спортом, але й працює. Зокрема, робітником на підприємстві незрячих.

На один бал від чемпіона відстав тотально незрячий 42-річний першорозрядник Леонід Кучерук. Він працює бібліотекарем в обласній книгохріні імені В. Отамановсь-

кого, у її філії на базі підприємства УТОС.

Бронза — у 35-річного тотально незрячого шашкіста Миколи Гур-

ського. Призери отримали право представляти Вінницю на подальших обласних та всеукраїнських змаганнях серед незрячих

- Всі учасники турніру регулярно, 2-3 рази на тиждень, ходять на тренування до шахово-шашкового клубу підприємства незрячих. Там намагаємося зберігати спортивну форму. Я сам останнім часом переважно граю онлайн у шахи. Тому було цікаво знову спробувати себе і у шашках, — сказав Леонід Кучерук.

Нагороджував призерів голова обласного осередку спортивної Федерації незрячих України Костянтин Ільніцький. Переможці отримали не лише дипломи, але й грошові премії.

- Шахи тренують інтелект, логіку та інші корисні якості. На нашій базі є відповідний інвентар для незрячих — спеціальні шахи і шашки. Тому ми самотужки можемо проводити тренування і змагання, — прокоментував Костянтин Ільніцький.

Чотири медалі — з Литви

Понад 250 борців із Литви, Латвії, Данії, Сербії, Польщі, Норвегії та нашої країни взяли участь у традиційному турнірі з греко-римської боротьби «Ranvezys Open 2023». Вінничани виступали на ньому вперше.

Їх було восьмеро. У підсумку Назар Бякін та Володимир Карпейчик вибороли золоті медалі — на самперед за рахунок складних кіджів. Також успішно виступили Данило Калінчук та Арсеній Дишлов, у яких бронзові нагороди. Усі переможці і призери — вихованці міської комплексної ДЮСШ «Вінниця».

Половина наших учасників — з медалями. Безперечний успіх.

Вшанували пам'ять тренера

У легкоатлетичному манежі «Колос» відбувся відкритий міський турнір з легкої атлетики, присвячений пам'яті видатного тренера Володимира Михайловича Турлюка. Про це повідомили на фейсбуц-сторінці «Вінниця Спортивна».

У змаганнях взяли участь близько 130 спортсменів. На нагороджені були присутні дружина Володимира Михайловича, заступник директора з виховної роботи Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу Світлана Вікторівна та його донька, нині тренер вищої категорії МДЮСШ №1 Вікторія Юнаш.

Організаторами змагань виступили Комітет з фізичної культури і спорту, СДЮСШОР з легкої атлетики, МДЮСШ №1 та Федерація легкої атлетики Вінницької області.

Античні несподіванки Тростянець: (Оляниця, Губник, Четвертинівка, Тростянець, Гордіївка, Тростянчик, Скибинці)

Кандидат історичних наук Павло Іванович Хавлюк (1925-2001) добре опрацював місця, що оточують поле Батоцької битви 1652 року. Саме поблизу Четвертинівки (тепер Гайсинщина) об'єднані українсько-татарські сили завдали нищівної поразки військам знаменитого польського полководця Мартина Калиновського. До речі, одним із наслідків Батоцької звитяги 1-2 червня 1652 року було включення Молдовського князівства в геополітичну сферу впливу Війська Запорозького.

Околиці Четвертинівки наповнені історико-туристичними місцями, археологічними пам'ятками часів польсько-козацьких війн XVII століття. Однак поряд із козацькими знахідками дослідникам щастить також на монетні скарби, кераміку, зразки зброй часів середньовіччя, античності. Вкрай розповсюдженіми треба назвати поселення Трипільської археологічної культури.

Для прикладу, село Оляниця лежить на північному заході від знаменитого Меморіалу Батоцької битви (у с. Четвертинівка). В Оляниці П. І. Хавлюк відкрив унікальне поселення трипільців IV-III тисячоліття до нашої ери. Археологічні розкопки 1965-1966 років виявили надзвичайно цікаву орнаментовану кераміку. Під керівництвом Хавлюка дослідницька команда опрацювала близько сотні орнаментів із солярними позначками. У тій же Оляниці (в урочищі Вівчарня) локалізовано черняхівське городище розміром 300x150 м. Існувало воно вже в II-IV століттях нашої ери. Тоді германомовні готи активно взаємодіяли зі слов'янами, кельтами та іраномовними кочовиками-сарматами. Фундаментом готського правління в межах Правобережної України безперечно виступали річкові долини. Так, у межах сучасної Оляниці готських мігрантів зацікавила течія Нетеки. Над цією правою притокою Південного Бугу германці збудували городища в Оляниці та Губнику.

СЕЛИЩЕ Губник простяглося на правобережжі Південного Бугу, поблизу гирла Нетеки. Населений пункт належить Ладижинській міській громаді Гайсинського району. Тут у 1956 році Павло Хавлюк здійснив серію розкопок, дослідивши черняхівське поселення над Бугом. У подальшому в Губнику працювали також співробітники Вінницького краєзнавчого музею. Зрештою, реєстраційне рішення обласної ради з'явилось тільки в лютому 1982 року.

Топографія та історичні описи губницького черняхівського поселення (правобережжя Бугу!) дещо ускладнює наявність села із аналогічною назвою на протилежному (лівому) березі річки. Цей «протилежний» Губник є селом у складі Гайсинської міської громади того ж Гайсинського району. На лівобережжі Бугу так само проводилися археологічні дослідження П. І. Хавлюком упродовж 1956 року.

Місце розташування правобережного черняхівського городища — урочище з назвою «Курятник». Розміри доволі поважні: 400x200 м. Культурний шар сягає 25 см. Серед археологічних артефактів пізньої античності вирізняються фрагменти ліпної кераміки вельбарського типу (II століття), а також оригінально орнаментований гончарний керамічний посуд. Дослідниками було віднайдено фрагменти чотирьох амфор, які виготовлялися ольвійськими мануфактурами не пізніше імператорства Діоклетіана (284-305). Один із фрагментів кераміки, локалізований безпосередньо біля гирла Нетеки, містить давньогрецький напис «Олвіо», що говорить про

налагоджений імпорт товарів із контролюваного римлянами Дніпровсько-Бузького лиману.

Як зауважує доктор історичних наук Борис Магомедов, у селищі Губник «помітні племя жителі». Про це у своїх звітах писав першовідкривач Павло Хавлюк. Однак уважне вивчення залишків житлових споруд дозволяє визначити їхнє торговельне призначення. Швидше за все, в Губнику містилось «торжище», захищене земляними валами та дерев'яними укріпленнями. Найбільшу археологічну увагу тут слід концентрувати саме на місці впадіння Нетеки до Південного Бугу. Багато нових артефактів здані принести дно затопленого гранітного кар'єру.

Срібна монета (денарій) Луція Вера (161-169)

ПІВДЕННІШЕ Губника розташована козацька Четвертинівка. Від 2015 року працює Музей Батоцької битви, де можна дізнатися загальну інформацію про минувшину села. Насправді на момент 1 червня 1652 року в межах теперішнього населеного пункту розташувалися аж три поселення — Стара Четвертинівка, Батіг, Слобода-Четвертинівка...

Перші розкопки в Четвертинівці Павло Хавлюк провів у 1965 році, коли зумів виявити поселення розміром 350x150 м. Хоча культурний шар четвертинівського черняхівського городища порівняно невеликий (5 см), але знахідки були доволі поважні. Знову виявлені зразки гончарної кераміки з грекою орнаментацією ольвійського походження. Візуальне дослідження говорить про щонайменше шість подібних фрагментів. У подальшому так звані «чорні археології» також відшукали уламки античної амфори. Датована приблизно II-III століттями нашої ери амфора має ніжньомезійське походження. Загалом, наслідком першої експедиції Хавлюка 1965-го був детальний опис черняхівського городища II-IV ст. н. е.

У 1981-1982 рр. Павло Іванович продовжив дослідження. Спочатку на очі археологу втратили знахідки Бронзової доби. Вочевідь, впродовж XIII-IX ст. до н. е. в Четвертинівці вже функціонувало землеробське поселення. Цікавіше, що в V-IV ст. до н. е. скіфські кочовики насипали поблизу Четвертинівки великий поховальний комплекс із восьми курганів. Ще один скіфський курган IV ст. до н. е. мав релігійне призначення та, можливо, використовувався для публічних зборів і заходів.

Високий правий берег Бугу поблизу Четвертинівки не йшов із думок Хавлюка. Тож після серії вдалих розкопок бронзової та скіфської старовини вчений повернувся до черняхівських артефактів. Порівняно з 1965 р. територія городища вже була надто перебрана, але археологам вдалося висловити гіпотезу про масштабні сарматсько-готські контакти на теренах теперішнього села.

Справа в тому, що історія Готської України (приблизно 150-376 роки нашої ери) — це передусім великий симбіоз багатьох народів-мігрантів.

Готські поселенці захопили владу над українськими землями, але не винищили тутешні племена.

Відтак, готи комунікували зі сарматами, предками східних слов'ян, кельтами. Племена кельтів-бастарнів розташувалися біжче до Подністров'я та Бессарабії, тоді як сарматські кочовища обіймали значні лісостепові простори Буго-Дністровського мікроріччя. Однак південно-східніше Ладижина сарматська присутність зустрічається все частіше, якщо рухатися течією головної водної артерії — Бугу.

ВІД ЧЕТВЕРТИНІВКИ допитливо-му краснавцю слід рушити на південний захід. Спершу автівкою їдемо на захід, оминаємо в'їзну стелу села та потрапляємо на тростянецьку дорогу. Їхати до колишнього районного центру приблизно 14 кілометрів. Врешті потрапляємо до Тростянеця.

Тростянецьку минувшину так само опрацьовував Павло Хавлюк. Розкопки тривали впродовж 1965-1966 років і мали надзвичайний успіх. Археолог досліджував одночасно три історичні локації — масштабне трипільське городище IV-III тисячоліття до нашої ери, черняхівське поселення II-IV століття нашої ери та слов'янський укріплений град V-VI століття нашої ери.

У Тростянеці археологічна спільнота була по-справжньому здивована кількістю знахідок, які підкрепили належність правобережного Побожжя до культурно-економічного Середземноморського простору.

Для того, щоб ознайомитися з локацією, де було виявлено справжні скарби античності, треба завітати до місцевого ботанічного заказника «Урочище Половича». Мальовничі місця, перерізані хвилястими пагорбами та глибокими балками, ведуть до колись повноводного (нині пересихаючого) струмка. Саме тут у 1966 році команда П. І. Хавлюка виявила городище горів з розміром 1000x300 м. Середня товщина культурного шару — 30 см, тоді як в окремих частинах поселення сягає 50 см.

Що археологам вдалося відшукати в урочищі? По-перше, незрівнянне багатство складають понад дві сотні фрагментів гончарної черняхівської та ліпної вельбарської кераміки, близько двох десятків уламків амфор із виробництв Ольвії, Тіри. Один із фрагментів посуду містить позначення ніжньомезійської мануфактури. По-друге, Хавлюк відкопав римську бронзову фібулу. Okremо знайдено жорна, грузила, бруски. Одна з місцевостей поблизу пересихаючого струмка прикрається залишками фортифікаційної споруди, збудованої за зразком римського castellum.

Видана 1901 р. Юхимом Йосиповичем Сіцінським «Археологічна карта Подільської губернії» відзначила Тростянець як один із центрів римської археології Побожжя. За даними Ю. Сіцінського (1859-1937), в Тростянеці вдалося відшукати один бронзовий та один срібний римські денарії другої половини імператорства Антоніна Пія (138-161). Обидва представлени в фондах Кам'янець-Подільського державного історичного заповідника (у відділі під назвою «Музей старожитностей»).

У своїй кандидатській дисертaciї (1955) історик Михайло Юліанович Брайчевський (1924-2001) згадав про знахідку ще однієї римської монети — срібного денарія часів імператорства Марка Аврелія (161-180). Якщо бути точним, то денарій був викарбований на честь Луція Вера — молодшого співправителя симбіоза багатьох народів-мігрантів

Марка Аврелія. Луцій Вер формально вважався співправителем Марка Аврелія впродовж 161-169 років. У ті часи готи тільки почали заселення Побожжя. Однак пристойна кількість супо германської ліпної кераміки вельбарського типу на території Тростянеця не залишає сумнівів у їхній ранній появі.

Отож готські вали Тростянеця, як і наявність фібули, підкresлюють зв'язок місцевих жителів із Римською імперією. Можна було би припустити, що фібула потрапила до одного з готських воїнів як наслідок участі в грабіжницьких набігах на територію Римської Дакії, Нижньої Мезії чи іншої сусідньої імперської провінції. Але визначений геометричний характер укріплень, що оточували велике готське поселення, свідчить про хороше знайомство будівельників із римським фортифікаційним ремеслом. Отже, на прошуктується гіпотеза, що серед жителів черняхівського Тростянеця могли перебувати колишні римські військовослужбовці. Йдеться про тіз готів, сарматів і слов'ян, які після федератської угоди 271 року між готськими правителями та римським імператором Авреліаном (270-275) наповнили рекрутингові центри професійної римської армії або проходили багаторічну службу імператорам як союзні («федератські») збройні сили.

У будь-якому разі, поселення на місці Тростянеця існувало задовго до сьогоднішньої дати «офіційного заснування» (1598 рік).

Намисто з Гордіївського могильника

ХІДНІШЕ Гордіївки, прямо на правому березі Південного Бугу, стоїть село Тростянець. П. І. Хавлюк провів тут декілька сезонів 1959 і 1981 років. Як наслідок, у селі локалізовано цілих чотиринацять курганів, пов'язаних із доскіфськими та скіфсько-сарматськими часами.

Городище черняхівців відноситься до II-IV століття нашої ери. Воно знаходилося на обох берегах струмка, розташованого південно-східніше самого Тростянеця. Прикметне поселення передусім великими розмірами: 800x100 м. Культурний шар охоплює в середньому 10 см, тоді як усі офіційно зафіксовані артефакти знайдені максимально близько до поверхні. Гончарна кераміка не має жодного оригінального маркування чи орнаментації. Проте порівняно мала кількість знахідок черняхівського часу компенсується великою кількістю пам'яток Трипільської культури.

У Тростянецьку слід перетнути Південний Буг. Опинившись на лівобережжі, потрапляємо спершу в Глибоцькое, а звідти в Глибоцьк. Зовсім недовга дорога на північний захід приведе допитливого туриста в село Скибинці.

Північніше Скибинців, прямо над лівим берегом Бугу, розташовується черняхівське поселення II-IV століття нашої ери. Поселення площею 4 га виявив у 1959 році П. І. Хавлюк. Культурний шар у Скибинцях складає близько 25 см. Знахідки представлені гончарною та ліпною керамікою. Монетні скарби чи ювелірні вироби офіційною археологією досі не виявлені.

У наступній статті маршрут продовжується «гайсинськими» селами Побірка, Петрашівка, Кошаринці, Суміївка, Війтівка, Осіївка. Віктор МЕЛЬНИК, кандидат політичних наук, юрист, викладач КНУ імені Тараса Шевченка, лавреат премії ім. М. Лукаша

Маруся врятувала від голоду моїх земляків

У листопаді в Україні відзначають роковини страшної трагедії — Голодомору 1932-1933 років. Але варто зазначити, що перший голодомор в Україні був на початку 1920-их років. Саме тоді, коли впала Українська Народна Республіка, кардинальний вождь-карлик з кремля послав продзагони в Україну, щоб відбрати у селян зерно і помінти його на зброю для захисту «молодої більшовицької республіки». Сотні тисяч «червоних» рушили в Україну, щоб насильно відбрати все, що було у жителів.

Ось такі загони були і на Вінниччині, зокрема і в моєму рідному Крикливиці. Забирали все і звозили до комор, де був організований більшовиками СОЗ — на садибі Дмитра Цвика, біля колишнього колгоспного саду. Загони були з московитів, місцевим вони не довіряли.

До 1 жовтня все збіжжя завезли саме сюди — до великої клуні і хліва, що більшовики відобрали у господаря, а його з хати виселили. Уже мали відвозити все у Крижопіль, але завадили великі дощі та бездоріжжя. Тим часом люди в розpacні готовувалися до голодної зими. Ночами під хатами на обійтствах викупували ями і ховали туди все, що залишилося — буряки, картоплю, щоб мати хоч щось для споживання. Глибока печаль та відчай огорнули село — попри те, що більшовики готовувалися до великого «праздніка» — річниці свого перевороту в Петербурзі.

І раптом 8 листопада задзвонили всі дзвони на дзвіниці біля Русівської церкви. Люди рушили сюди. І побачили двох незнайомців — один вершник сидів на гнідому коні і тримав за вуздечку іншого коня, а інший — бив у дзвони. Сельчани спочатку подумали, що десь, мабуть, пожежа. І запитали у вершника, що сталося. А той відповів: «Біжіть хутчі до зерноскладів нагору і забирайте все своє зерно!»

Люди ні на мить не вагалися — рушили до складів. І побачили там багато озброєних вершників. А серед них, ніби диво, — невисокого зросту молоденьку русяву дівчину на буйногривому коні. Тим часом «служків» з продзагонів лежали на землі зі звязаними руками. Дівчина дзвінком голосом звернулася до людей: «Відчиняйте двері і забирайте своє збіжжя! А ви, - це вже до «продзагонщиків», - якщо раз відбратимете людський хліб, будьте висіти ось на цих деревах!».

І показала на багаторічні високі дерева поряд.

Люди кинулися до зерноскладу, відбили ломом двері і почали виносити зерно. Спочатку хотіли знайти свої мішки, а потім вирішили розібраться, де чий, пізніше. А загін на чолі з юною красунею чекав, поки сельчани не заберуть усе. Серед крикливиць тоді була і моя мама — Марина Яківна Завальна та моя бабуся — Мотроня Мєвша. Вони повернулися додому з мішком зерна. Потім усі побачили, як загін з русявою дівчиною рушив у бік Придністров'я.

Про цей випадок мені з братиком мама

розповідала не раз. Тільки завжди попереджала, щоб ми нікому цього не переказували, «бо мене з батьком заберуть у тюрему, а ви з братиком залишитеся». Усе життя я пам'ятав цю розповідь. І чув від старожилів подібні — про, як казали більшовики, «банду Марусі».

Уже після проголошення незалежності звернувся до працівників Вінницького обласного архіву. І познайомився майже з однофамільцем — Костянтином Завальнюком. Він уже готував свою книжку про оту юну русяву дівчину, яка на чолі свого загону боролася з більшовиками і, зокрема, рятувала українців від голоду — так, як у моєму Крикливиці.

Ця дівчина — Олександра Соколовська, яка походила із славного козацького роду Соколовських. Усі вони були активними борцями за волю України.

Це — одна з сімей української патріотичної сільської інтелігенції, які стали головними ідеологами й організаторами Національно-визвольної війни українців 1917-20-х років, а згодом були нещадно винищенні більшовицькими загарбниками.

Першим цю священну війну в повіті очолив наймолодший син Соколовських — Олекса (народився 24 лютого 1900 р.). Придушуючи більшовицький заколот у Коростишеві, у ніч з 4 на 5 січня 1919 р. він загинув. Боротьбу продовжив Дмитро (5 листопада 1894 р. н.), колишній прaporщик царської армії, активіст Радомишльського осередку Української партії соціалістів-революціонерів. 67-річний батько отаманів Тимофій очолив штаб селянсько-козацької армії Соколовських.

А наймолодша дочка Саша стала звязкою і, кажучи сучаснішою мовою, агіт-пропагандистом. Вона виступала в селах, підіймаючи людей на праведну війну, залишаючи чоловіків у загоні. Разом із побратимами (чисельність повстанських формувань досягла 8000) у березні 1919 р., після зайняття більшовиками Радомишля, вони продовжували важку боротьбу.

Перемогами соколовців захоплюються на Київщині, Волині, у нас на Поділлі. Налякані розмахом народної війни загарбники застосували випробуваний засіб: за обіцянок 7 мільйонів «купили» зрадника (рідного кума — справа «тушок» живе і діє дотепер!), який вночі з 7 на 8 серпня у приміщені горбуловської гімназії бив Дмитра Соколовського. Дослідники К. Завальнюк і Т. Стецюк твердять, що і досі двері кімнати, де сталося це підступне вбивство, зберігають слід від кулі зрадника...

Свята справу Олекси і Дмитра за визволення народу продовжив старший брат Василь, але і він загинув. Останній брат, Степан, міг воювати словом, а не шаблею, був священиком. Настав час най-

молодшої сестри — Олександри.

Юна амазонка Саша Соколовська пройшла своєрідний ритуал посвячення у козацьке лицарство на вершині Дівич-гори. Ставши там отаманом Марусею на чолі повстанського загону із 300 шабель, 700 багнетів, 10 кулеметів та 3-х гармат.

«Була дуже сміливоя, першою кидалася в атаку, швидко приймала рішення, миттєво оцінювши обстановку. Її накази не обговорювалися. Статечні сільські дядьки навіть побоювались невисокої на зріст, але відчайдушної дівчини», — переповідав спогади очевидців краєзнавець П. Лісовий.

Якою була смерть чи подальша доля отаманіші Марусі — версії є різні. За однією — вона загинула у бою, за іншою — від кулі зрадника. Є думки, що вона пішла зі своїм загоном на Молдову, а звідти перебралася в одну з європейських країн, згодом доживла віку в Канаді.

Але як би там не було, в нашому селі про цю героїчну патріотку мають пам'ятати, адже вона врятувала людей від голоду. При переіменуванні вулиць я пропонував назвати одну з них на честь Олександри Соколовської, але підтримки від місцевої влади не знайшов.

Микола ЗАВАЛЬНИЙ,
член Національної спілки письменників України

P.S. Про Олександру Соколовську є чимало книг, зокрема Костянтина Завальнюка і Тетяни Стецюк «Українська амазонка Олександра Соколовська (отаманша «Маруся»)», Романа Коваля «Багряні жнива Української революції», «За волю і честь», Клима Поліщук «Атаманша Соколовська», Олександра Рогового «Соколіада. Життя і смерть української Жанни д'Арк», а також статті в науково-дослідницьких історичних виданнях. Деякі з цих книг маю вдома і я. Раджу всім почитати, аби знати нашу героїчну і водночас трагічну історію.

Пам'яті колеги

На 71-ому році життя перестало битися серце колишньої операторки комп'ютерного набору та верстальниці газети «Вінниччина» Валентини Дмитрівни ІЗВЕКОВОЇ. Пішла з життя висококласна фахівчина і добра людина.

Вона народилася 27 серпня 1953 року в сусідній Молдові у сім'ї військовослужбовця. Закінчивши навчальний заклад з відзнакою, стала поліграфісткою. Працювала на Тираспольській друкарсько-офсетній фабриці, на поліграфічних підприємствах росії, у військовій частині, що дислокувалася у Чехії. Незважаючи на це, поповнившись 1989 року колектив Вінницької обласної друкарні, стала справжньою вінничанкою, доволі швидко вивчила українську мову. Спочатку вона була неперевершеною лінотипісткою, опанувавши так званий метод «сліпого» набору,

могла виконувати по дві робочі норми. А коли лінотипи витіснили фотонабором та комп'ютерною версткою, операцівно освоїла і комп'ютер, хоча його клавіатура від звичної лінотипної абсолютно відрізняється. Гарно виглядали і грамотно зверстані нею сторінки. Головне ж — вона гідно вільялася в колектив, в якому за півтора десятиліття роботи проявила себе скромною, доброю людиною. І навіть коли вже вийшла на заслужений відпочинок, а в редакції виникла потреба когось підмінити, за першим же по кликом приходила на допомогу.

Пам'ять про Валентину Дмитрівну назавжди збережеться в наших серцях. Висловлюємо найщиріше співчуття рідним покійної.

Колектив редакції, ветерани «Вінниччини»

І ОГОЛОШЕННЯ

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю «Теплицький відгодівельний комплекс» (ТОВ «Теплицький відгодівельний комплекс»).

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЕДРПОУ — 33583554.

Місцезнайдження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання — 23800, Вінницька обл., Гайсинський (Теплицький) район, селище міського типу Теплик, вул. Незалежності, буд. 55, тел. +380679841628, email: tov.tvk@gmail.com

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика — Вінницька обл., Гайсинський (Теплицький) р-н, с. Степанівка, вул. Вишнева, 56.

Мета отримання дозволу — визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють у атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, та отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкта.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД), в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля — Діяльність не підлягає розробці ОВД. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва — відсутні. Заходи щодо скорочення викидів — відсутні. Відповідає пропозиціям щодо дозволених обсягів викидів за-конодавством.

Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування) — Підприємство спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (КВЕД 01.11 основний), розведенням свиней (КВЕД 01.46). На виробничому майданчику інвен-таризовано 16 джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в т. ч. 1 організоване джерело викиду (димова труба опалювального пункту) та 15 неорганізованих джерел (склад зберігання зернових з пунктом помелу, мастерня, приміщення утримання тварин, майданчик компостування гною, пункт санітарної обробки).

Відомості щодо видів та обсягів викидів — Від джерел викиду в атмосферне повітря надходять такі основні забруднюючі речовини: НМЛОС (суміш насичених вуглеводнів C2-C8, альдегід про-піоновий, спирт ізопропіловий) — 0,0141 т/рік, діоксид сірки — 0,0086 т/рік, діоксид та інші сполуки сірки (метилмеркаптан) — 0,00003636 т/рік, аміак — 2,6811 т/рік, азоту(1) оксид (N₂O) — 0,00093 т/рік, оксида азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту — 0,047 т/рік, речовини у вигляді сусpenдованих твердих частинок, в т.ч. (пил хутряний, зола сланцева, пил, мікроорганізми, натрію гідроокис (натрій дікий, сода каустична) — 0,3633 т/рік, метали та їх сполуки, в т.ч. залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) — 0,000029 т/рік, мangan та його сполуки (в перерахунку на діоксид манганду) — 0,00009 т/рік, метан — 19,3392 т/рік, вуглецю діоксид — 24,13 т/рік, оксид вуглецю — 3,27 т/рік, сірководень — 0,1141 т/рік.

Загальний викид забруднюючих речовин (без врахування вуглецю діоксиду) становить 25,84 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, - що виконані або/та які потребують виконання — Не виконаніся. Підприємство не внесено до переліку додатку 3 Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців. Міністерство ОНПС, м. Київ, 2006 р.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання — Не передбачені. Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи гранично допустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речов

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю «Теплицький відговідельний комплекс» (ТОВ «Теплицький відговідельний комплекс»).

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ – 33583554.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання – 23800, Вінницька обл., Гайсинський (Теплицький) район, селище міського типу Теплик, вул. Незалежності, буд. 55, тел. +380679841628, e-mail: tov.tvk@gmail.com.

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика – Вінницька обл., Гайсинський (Теплицький) р-н, с. Саша, вул. Українська, 81, 82а, 826, 83.

Мета отримання дозволу – визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, та отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкта.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД), в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля – Висновок з оцінки впливу на довкілля 01-15-01/20201227026/1. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва – відсутні. Заходи щодо скорочення викидів – відсутні. Відповідає пропозиціям щодо дозволених обсягів викидів законодавству.

Загальний опис об'єкта (опис виробництв та технологічного устаткування) – Підприємство спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (КВЕД 01.11 основний), розведені свійської птиці (КВЕД 01.47) та оптовій торгівлі яйцями (КВЕД 46.33). На виробничому майданчику інвентаризовано 23 джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в т. ч. 2 організовані джерела викиду (димова труба опалювального пункту, дихальний клапан резервуара зберігання палива) та 21 неорганізоване джерело (складські приміщення зберігання зернових з пунктом помелу, зерноочисне та зерносушильне обладнання, приміщення утримання птиці, майданчик компостування посліду).

Відомості щодо видів та обсягів викидів – Від джерел викиду в атмосферне повітря надходять такі основні забруднюючі речовини: НМЛОС (суміш насичених вуглеводнів C2-C8, альдегід пропіоновий, кислота капронова, 1,2,4-триазол, вуглеводні граничні

C12-C19 (розчинник РПК-265 П та інш.) – 0,1715 т/рік, діоксид сірки – 0,287 т/рік, діоксид та інші сполуки сірки (метилмеркаптан, диметилсульфід, сульфамінова кислота) – 0,1744 т/рік, аміак – 1,403 т/рік, азоту(1) оксид (N2O) – 0,00694 т/рік, оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту – 0,1305 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, в т.ч. (пил хутряний, зола сланцева, пил, мікроорганізми, кальцію гідроксид (гашене вапно) – 1,7779 т/рік, метали та їх сполуки, в т.ч. залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) – 0,001046 т/рік, мangan та його сполуки (у перерахунку на діоксид манганду) – 0,0001625 т/рік, метан – 14,5625 т/рік, вуглецю діоксид – 113,245 т/рік, оксид вуглецю – 0,1667 т/рік, сірководень – 0,421 т/рік, органічні аміни – 0,266 т/рік, фенол – 0,012 т/рік.

Загальний викид забруднюючих речовин (без врахування вуглецю діоксид) становить 19,381 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, - що виконані або/та які потребують виконання – Не наводяться. Підприємство не внесено до переліку додатку З Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців. Міністерство ОНПС, м. Київ, 2006 р.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання – Не передбачені. Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи гранично допустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не розробляються.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів – Заходи не передбачені.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству – Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам законодавства.

Адреса держадміністрації з питань охорони навколошнього природного середовища, до якої можуть надсилятися зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди – Вінницька ОВА (Вінницька обл., м. Вінниця, вул. Соборна, 70, тел.: (0432) 32-25-35, 32-35-35.

Сроки подання зауважень та пропозицій – протягом 30 календарних днів з моменту виходу повідомлення.

вигляді суспендованих твердих частинок – 0,0603 т/рік, НМЛОС – 0,215 т/рік, етан – 40,55 т/рік, спирт метиловий – 116,95 т/рік, бенз(а)пірен – 0,0074 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання – не передбачені. На підприємстві відсутні виробництва та устаткування, які підлягають до впровадження найкращих доступних технологій та методів керування.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання – Не передбачені. Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи гранично допустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не розробляються.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів – не передбачені.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству – не передбачені. Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам законодавства.

Із зауваженнями щодо обсягів викидів забруднюючих речовин звертася протягом 30 календарних днів з моменту виходу повідомлення до Вінницької ОВА: 21050, місто Вінниця, вул. Соборна, 70, тел.: (0800) 216 433, (0432) 32-25-35, 32-35-35, електронна адреса: oda@vin.gov.ua.

ФІЗИЧНА ОСОБА ПІДПРИЄМЦЬ КАЛИТА ВІТАЛІЙ ІВАНОВИЧ (ФОП КАЛИТА В.І.), код ЄДРПОУ 2563913296.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: Вінницька обл., Гайсинський (Бершадський) район, с. Баланівка, вул. Шевченка 64. Тел.: +380673081069, e-mail: os358067@gmail.com. Підприємство здійснює діяльність за КВЕД 20.14 Виробництво інших основних органічних хімічних речовин.

Фактична адреса виробничого майданчика: Вінницька обл., Гайсинський (Тростянецький) район, Ободівська територіальна громада, с. Бережанка (тракторна бригада).

Мета отримання дозволів: визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, на отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкта.

На виробничому майданчику знаходитьться 10 організованих джерел викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Оцінці впливу на довкілля не підлягає. Від джерел викиду в атмосферне повітря надходять такі основні забруднюючі речовини: оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO+NO2]) – 0,1603 т/рік, оксид вуглецю – 10,49 т/рік, сірки діоксид – 0,121 т/рік, азоту(1) оксид (N2O) – 0,019 т/рік, метан – 85,825 т/рік, вуглецю діоксид – 495,25 т/рік, речовини у

ТОВ «Оператор ГТС України», код ЄДРПОУ – 42795490, повідомляє

про допустимість провадження планованої діяльності: «Ліквідація компресорної станції КС-36Б Іллінці в частині основного технологічного обладнання, задіяного в транспортуванні природного газу», згідно з Висновком з оцінки впливу на довкілля від 12.12.2023 №01-15-01/202210610048/1, який виданий управлінням розвитку територій та інфраструктури Вінницької ОВА.

ТОВ «Оператор ГТС України», код ЄДРПОУ – 42795490, повідомляє

про допустимість провадження планованої діяльності: «Ліквідація компресорної станції КС-36 Іллінці в частині основного технологічного обладнання, задіяного в транспортуванні природного газу», згідно з Висновком з оцінки впливу на довкілля від 08.12.2023 №01-15-01/202210610047/1, який виданий управлінням розвитку територій та інфраструктури Вінницької ОВА.

Головний редактор Олег КРИВОНОС, т. (068)-590-46-22
Засновник - Трудовий колектив редакції.
Видавець - ТОВ «Редакція газети «Вінниччина».
 Реєстраційне свідоцтво ВЦ №990-348-ПР, видане Головним територіальним управлінням юстиції у Вінницькій області 16 січня 2018 р.
Передплатний індекс 91672

ВЛАСНИ КОРеспонденти: Віктор ЗЕЛЕНЮК (Бар, Мур. Курилівці, Жмеринка) – (096) 603-66-78; **Микола КАВУН** (Іллінці, Липовець, Немирів, Оратів) – (096) 398-28-55.
Адреса редакції: 21100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7
Електронна адреса: vinnichina-gazeta@ukr.net

Розрахунковий рахунок: №UA593204780000026008924431157 у ПАТ АБ «Укргазбанк» м. Києва, МФО 320478, ЄДРПОУ 02471614.

Контактні телефони: (098)-124-53-92 - «гаряча лінія»; приймальня головного редактора - 66-13-36 (факс); головний редактор - 068-590-46-22; творчий відділ (журналісти) - 66-05-92; рекламно-комерційний, бухгалтерія - (0432) 66-05-25.

Вінницька обласна військова адміністрація

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

22.11.2023

Війська

№ 75-р

Про внесення змін до Тарифів на платні послуги, які надаються комунальним некомерційним підприємством «Подільський регіональний центр онкології Вінницької обласної Ради»

Відповідно до статей 6, 39 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», постанов Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)», від 17 вересня 1996 року № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах», з метою встановлення економічно обґрунтованих тарифів на платні послуги

ЗОБОВ'ЯЗУЮ:

1. Внести до Тарифів на платні послуги, які надаються комунальним некомерційним підприємством «Подільський регіональний центр онкології Вінницької обласної Ради», затверджених розпорядженням начальника Вінницької обласної військової адміністрації від 08 березня 2023 року № 04-р, зареєстрованих у Центральному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Київ) 23 березня 2023 року за № 47/905, зміни, що додаються.

2. Департаменту правового забезпечення Вінницької обласної військової адміністрації подати це розпорядження на державну реєстрацію до Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ).

3. Це розпорядження набирає чинності після державної реєстрації у Центральному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Київ) з моменту його оприлюднення.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника начальника Вінницької обласної військової адміністрації Наталю Заболотну.

**Начальник Вінницької обласної військової адміністрації
Сергій БОРЗОВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника Вінницької обласної військової адміністрації

